

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. Izdaja CP »Gorenjski tisk«. Urejuje uredniški odbor — odgovorni urednik KAREL MAKUC

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1953 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Dan zmage

Polnih dvajset let je od takrat. Kako hitro gre čas! Morda prav zato, ker nas vseskozi spremlja buren razvoj od prvih let obnove skozi elektrifikacijo in industrializacijo, skozi uveljavljanje samouprave in vstopanje v široki svet z našimi izkušnjami družbene ureditve, z našimi ekonomskimi uspehi in podobno.

Letošnjo dvajsetletnico prvič slavimo kot državni praznik. Ta jubilej to tudi zasluži. Vendar ne kot praznik države, marveč kot praznik milijonov svobodnih ljudi istih poštenih misli in ciljev, kar nas kot proste posameznike podzavestno povezuje v veliko celoto — v silo široke skupnosti.

Vendar svoboda še ni materialna dobrina, marveč le sredstvo za dosego gmotnih ciljev. Zato sama svoboda še ni pomenila cilja. Toda sprostila je naše nevzdržne sile, ki so se iz stoletnih nad zarile v realnost dela in ustvarjanja. Tu pa je naša skupna moč dokazala svojo prednost. Prek drobcev napak in celo prek velikih objektivnih težav so naše osvobodjene ideje in roke v dveh desetletjih napravile toliko novih tovarn, cest, stanovanj, zdravstvenih in drugih objektov, da so celotni kraji spremenili svojo podobo.

To še zlasti velja za našo Gorenjsko. Od Jesenic do Železnikov, od Ljubelja, Lavtarskega vrha, povsod do naše osvobodjene sile odprle novo življenje. V potrditev tega opustimo tokrat papirnate številke in odstotke. Vprašajmo samo poštene, stare ljudi, kako so živeli nekoč in kako danes. To ne zaradi laskavosti lastnih uspehov, marveč v dokaz naše pravilne poti.

Toda milijoni ljudi tega še niso dosegli. Naše izkušnje in naša pripravljenost jim je v vzpodbudo, v pomoč. Mi smo tega veseli. V tem nenehnem kipenju smo jim ob strani, kajti, naša zmaga in svoboda še ne pomeni pravega cilja. Celotno človeštvo je v nenehnem boju, življenje povsod kipi, lomi staro in nezadržno prodira naprej.

6. maja

Padla je Nemška postojanka v Gorjah. Tudi v Sorici, v Felcah in drugod jih naši tepejo

7. maja Nekje za Ljubljano ves dan strašno gumi.

8. maja

Po dolini kipi. Po 4 letih Nemci odhajajo

9. maja

V Ljubljano so vkorakali partizani. Mesto nori od veselja

Še od 11 ure so po mestu naše zastave

11. maja

Danes so iz Jesenic odšli zadnji Nemci. Povsod svoboda živio!!

Skromna beležka iz velikih dni

OBRAZI IN POJAVI ● OBRAZI IN POJAVI ● OBRAZI IN POJAVI

Resno razmišljam: ali smo vsi pismeni? Pri tem ne mislim na »klasično« nepismenost in polpismenost, čeprav bi tudi o tem pojavu kazalo kaj napisati.

Mislim na tiste ljudi, ki znajo brati, pa nočejo razumeti kaj so prebrali. Razumejo le tisto kar jim prija. Vse razumejo le — do sebe!

Pišemo o nagrajevanju po delu. O tem, da je treba slehernega delavca — tudi vodilnega — nagrajevati le po družbeno priznani vrednosti njegovga dela, ne po položaju niti po tem koliko sam sebe ceni. To je sicer težaven, a potreben posel. Kolikokrat so skalili odnose v podjetju (in med podjetji!) prav nepremišljeni ukrepi pri nagrajevanju posameznikov.

Na dlani je, da plačevanje nadur vodilnim delavcem — zlasti direktorjem — ni normalno. Vsaj vedno ne. Pa so vendarle tudi ljudje, ki si pomagajo na tak način. O njih smo pisali v eni zadnjih številčk našega lista.

In zgodilo se je, da so ta komentar v enem izmed (manjših) kranjskih podjetij (kjer direktor dobi vse nadure plačane) prebrali, skomignili z rameni in ugotovili: »To nas pa prav nič ne prizadene, saj nismo omejnjeni!«

Lepa reč! Torej bi po njihovem (in morda še kakšnega) mnenju, moral biti nekdo, ki bi takole »po spisku« objavljajl kdo greši, kaj je zagrešil in kako naj zadevo popravi. In to v času, ko naj bi beseda samoupravljanje zvenela mogočno! ABC

Prednost borcem

V radovljiški občini pričakujejo, da bodo dobili 50 milijonov dinarjev kot delež republike za stanovanjski sklad, ki bo namenjen za gradnjo stanovanj borcev. Ostalo polovico sredstev bo prispevala občina in bo tako stanovanjski problem vsaj za najnujnejše primere rešen.

Prav tako je ZB NOV predlagala občini, da naj bi imeli nosilci spomenice 1941 100-odstotni popust pri komunal-

nem prispevku ter prednost pri dodelitvi gradbenih zemljišč. Za borce iz leta 1942 bi znašal popust 50 odstotkov, a za ostale 30 odstotkov.

P. C.

Film o Begunjah

Občinski komite ZB NOV v Radovljici je sprožil iniciativa za snemanje daljšega dokumentarnega filma o Begunjah. Ustanovljen je že medobčinski sklad za finansiranje tega filma, s sedežem v Radovljici. Sredstva v sklad bodo prispevale vse gorenjske občine, saj bodo s filmom prikazali dramo 12.000 ljudi, od katerih so mnogi samo enkrat zapustili zidove jetnišnice — ko so jih Nemci odpeljali na morišče v Dragi. P. C.

Vsem borcem in aktivistom iskrena hvala in čestitke k

DNEVU ZMAGE

Te dni po svetu

Zračna vojna v Vietnamu

SAIGON — Ameriško in južnovietnamsko letalstvo nadaljuje z zračnimi napadi na ozemlje Severnega Vietnama. V zadnjih dneh so napadli več vlakov in ladij. Tako so v bližini 37 vporodnika napadli tovorni vlak, ki je bil po ameriških virih natovoren s strelivom. Ameriška letala so v zadnjih napadih uporabila tudi rakete zrak — zemlja.

Ameriškega vmešavanja ne odobravajo

PARIZ — Francoska vlada je najbolj odkrito med vsemi zahodnimi državami povedala, da se ne strinja z ameriškim izkrcanjem v Dominikanski republiko. Ameriški veleposlanik, ki se je sestel z generalom de Gaulleom, da bi mu pojasnil ameriško stališče, ni uspel prepričati francoskega predsednika.

Poslabšanje odnosov

KAIRO — V egiptovskem glavnem mestu gledajo zelo kritično na odnose med arabskimi državami. Pri tem ugotavljajo, da je Tunizija prekršila dogovor o skupni politiki arabskih držav do Izraela. Tunizija je edina arabska država, ki ni poslala svojega predstavnika na razgovore v Kairo, kjer so se menili o skupnih ukrepih, če bo Zahodna Nemčija vzpostavila diplomatske odnose z Izraelom. Sirija in ZAR sta zaradi tega odpoklicali svoja veleposlanika v Tunisio.

Nov napad na sovjetsko vodstvo

PEKING — Kitajski tisk nadaljuje napade na sovjetsko vodstvo. Sovjetskemu vodstvu očitajo, da je krivo za ameriško vmešavanje v Južnem Vietnamu. Sovjetska zveza je to zakrivila s svojim neodločnim stališčem do napadalec.

Valkenburg pred spomenikom v Kranju
Moški pevski zbor iz Holandije in visoki gostje iz mesta

Drugi sod smodnika

V zadnjih dneh svetovna napetost prihaja že na dva tira. Vietnamski sod smodnika je tako dobil svojega dvojnika na zahodni polobli v Dominikanski republiko. Za napetost v tem delu sveta so poskrbeli Američani s svojim vojaškim vmešavanjem. Povod za to je dal dravni udar, ki so ga v San Domingo, glavnem mestu Dominikanske republike, izvršili proti vojaški junti, ki je prišla na oblast pred dvema letoma, ko so strmoglavili ustavnega predsednika Juana Boscha. Državno krmilo so po tem vojaški sukali tako, da je postalo nezadovoljstvo zoper vladno vsesplošno.

Državni udar pa se ni povsem posrečil. Zdaj so imeli prednost in položaj v rokah uporniki, zdaj zopet diktatorska vojaška junta, ki so jo ščitili poveljniki posameznih rodov vojske. Spopad med uporniki in vojsko je bil srdit in vseskozi negotov. V takšnem položaju so Ame-

ričanji izkrcali okoli 20.000 pripadnikov mornariške pehote in padalcev, ki bi naj opravili po ameriških političnih napovedih »človekoljubno dejanje«. Kocka je s tem padla. Na ameriških kretnicah v zgodovini še nismo zabeležili tako odkritega tujege vmešavanja v notranje zadeve neke države, kot v dominikanskem primeru. Ameriški vojaški so se sicer na dominikanskem ozemlju pojavili v zviti preobliki, da deželo rešujejo pred »komunistično nevarnostjo«, vendar je to zelo naiven izgovor, ki ga nihče ni upošteval. Nobe-nih dokazov namreč nimamo, da bi trditvam ameriške vlade, češ da gre v dominikanskem primeru za vdor »Castrovega komunizma« lahko verjeli. Bolj verjetno postaja iz dneva v dan, da se je v dominikanskem vmešavanju volk moral okriti z ovčjo kožo, da bi tako lažje opravil svoje naloge. Po vsem kar so do sedaj povedali voditelji upornikov,

lahko napravimo trden sklep, da so želeli v deželi obnoviti ustavni red in oblast vrniti izgnanemu predsedniku Juanu Bosch. Tudi osebnosti, ki stojijo na četu upornikov, nimajo ničesar skupnega z ameriškim očitki. Da bo ironija še večja, se jih je večina šolala na ameriških šolah.

V takšnem položaju je postalo ameriško izkrcanje nevarno. Večina držav, med njimi skoraj vse južnoameriške države, ki imajo skupen prostor pod ameriškim zaščitnim šotorom, je ameriško vmešavanje obsodila. Ameriški predsednik Johnson je v tej zdražbi moral kar dvakrat v 24 urah zagovarjati ameriško izkrcanje. Ameriški politiki v vsakdanji rabi pravimo »politika gorjače«. Smešno je, da ameriška vlada svoje vmešavanje zagovarja z zaščito ameriških in vseh tujih državljanov, ki jih je v Dominikanski republiko zelo malo in s po-

JOHNSON — dvakrat na gubernieci v 24 urah datkom svoje obveščevalne službe, da so med uporniki našli tudi 50 komunistov. Vstop ameriških vojakov na dominikansko ozemlje pove, da ameriška vlada ne izbira sredstev pri utrjevanju svojega vpliva.

Slovenci v Furlaniji

VEDNO MANJ PREBIVALSTVA

V devetnajstih komunah Julijskih predalp, ki se raztezajo od Vezona do Praprotnega, kjer ležijo skraj vse vasi s slovenskim prebivalstvom, je 58.335 hektarjev površine. Samo 1,8 ha pride povprečno na enega lastnika zemlje. 105 lastnikov ima posestva velika nad 20 ha, kar pa vseeno komaj zadostuje za samostojno kmetijo v hribih.

Poglavitni dohodek torej ni več od kmetijstva, ampak za-

služek v industriji, trgovini, prometu, turizmu in drugih službah. Kmetje iščejo lažjih poti, da bi prišli do zaslужka ter zaradi tega zapuščajo kmetije in odhajajo v mesto. S tem preseljevanjem v mesto pa hitro pada število slovenskega prebivalstva na tem področju.

Največji padeč števila prebivalstva je v Videmski pokrajini in v dolinah Celline in Medune, kjer je število v zadnjih 40 letih padlo od 21 do 25 odstotkov. V območju Julijskih predalp število ni tako močno padlo, kot v ostalih pokrajinah. V istem obdobju je število padlo le za 7,6 odstotkov.

Počasnejše upadanje prebivalstva si lahko razlagamo le s tem, ker so Slovenci močno navezani na domače ognjišče.

Težko se ločijo od tipično slovenskega okolja v vasi, kjer so se rodili in so doraščali.

Zaradi vedno manjšega števila prebivalstva je zemlja vedno slabše obdelana ter se lahko pričakuje, da bo tudi vedno slabše rodila. S tem pa bi prišlo nujno še do večjega izseljevanja.

Se vedno bi se dalo marsikaj rešiti. Potrebno bi bilo izboljšati silno razdrobljena posestva. Morali bi jih združiti in pričeti zadržno obdelovati.

Ljubezen do domačih krajev je vedno nekoliko zavirala naše ljudi, da se niso vpisali med emigrante, kakor prebivalci drugih hribovskih področij in da niso iskali ravnotežje med številom prebivalstva in tem kar bi jim mogla nuditi narava.

Ob grobu na Praprotnem

Na svoji turneji po Sloveniji se je veliki pevski zbor poljske armade ustavil tudi ob grobu treh partizanov pri Praprotnem v Selški dolini. V tem grobu leži tudi poljski partizan Tadeusz Szadewsky, ki se je med vojno boril skupaj s slovenskimi partizani in padel na zimo 1944 pri napadu na bunker v Praprotnem. Poljski partizan je sodeloval tudi v akciji v Po-

stojnski jami ter Idrijskem rudniku.

O poljskem partizanu je pripovedoval njegov bojni tovariš major Srečko Tušar, zbor poljske armade pa je zapel dve pesmi. Poleg predstavnikov občinske skupščine in političnih organizacij iz Škofje Loke je srečanju prisostvoval tudi poljski veleposlanik.

Z. P.

Iz slovenskih zamejskih časopisov

MATAJUR

15. maja bodo v Ljubljani, v prostorih gospodarskega razstavišča, odprli letošnji obmejni sejem »Alpe Adria«. Za ta sejem so zainteresirani tudi gospodarski krogi v Furlaniji. Po uspešni kooperaciji med velepodjetjem Rex-Zanussi iz Pordenona in podjetjem »Gorenje« iz Velenja pri izdelavi super-avtomatičnih pralnih strojev, je sedaj vrsto industrijskih podjetij v Furlaniji, ki bo rada stopila v industrijsko sodelovanje s podjetji iz Slovenije in Hrvaške.

V grajskem salonu nekdanjega furlanskega parlamenta so dostojno proslavili 20-letnico osvoboditve. Svečanosti so se udeležili poleg furlanskih parlamentarcev, tudi vsi župani videmske pokrajine z občinskimi praporci in zastavami. Bivši voditelji odporniškega gibanja so imeli pomembne govore.

Slovenski vestnik

V okviru poletnih iger bo igralski ansambel iz Brež uprizoril na Petrovi gori dve deli, in sicer Calderonovega »Sodnika Zalamejskega« in ljudsko igro Berta Brechta »Gospod Puntila in njegov hlapec Matti«.

V nedeljo, 25. aprila, je bilo odkritje spominske plošče v spomin žrtvam Peršmanove družine.

Udeleženci simpozija ob otvoritvi

Gospodarske novice

VEČ, A SE PREMALO

Naše elektrarne so proizvedle letos v prvem četrtletju 3,3 milijone MWh električne energije. To je za 7% več kot lani v istem času. Kljub temu proizvodnja ni pokrila potrebne in so bili nekateri večji potrošniki še vedno omejeni pri porabi energije.

Majhne zaloge

Do konca marca letos v jugoslovanskih rudnikih premoga nakopali 7,5 milijonov ton premoga. Torej, približno toliko kot lani, kar še vedno onemogoča normalno oskrbo vseh potrošnikov. Rudnikom primanjkuje 5.500 delavcev.

VEČJA PROIZVODNJA — MANJŠI IZVOZ

Tekstilna industrija je letos do aprila proizvedla za 11,3% več blaga kot v istem obdobju lani. Izvoz pa je za 8,6% manjši. Razen tega se je zmanjšal izvoz na zahodna tržišča. Hkrati pa je že sedaj jasno, da bo drugo polletje kritično kar zadeva oskrbo tekstilne industrije s surovinami in reprodukcijskim materialom. Ker posamezne tovarne različno izvažajo, bi bilo prav še čvrstje vezati uvoz na izvoz — predvsem na konvertibilna področja!

Les je - lesa ni

Begunjski »Elan« je v težavah. Primanjkuje mu osnovne surovine — jesenovega lesa. Po planu bi sicer moralo biti lesa dovolj, ker je bila predvidena količina poseka vsklajena s potrebami predelovalnih podjetij. Zaradi večjega izvoza jesena in zaradi vezane trgovine na notranjem trgu, pa lesa ni. Dobavitelji namreč nudijo jesen

Povišanje cen?

Zvezni zavod za cene je s posebno okrožnico izdal soglasje, da smejo trgovine prodajati izdelke, ki so jih pripravili proizvajalci teksti-

la, obutve, trikotaže, konfekcije in galanterije za spomladansko in poletno sezono, kot nove izdelke. Ker so proizvajalci nekaterim izmed teh izdelkov tik pred 22. marcem povišali cene, jih doslej trgovine niso hotele prevzeti in prodajati.

Zakasnele dobave

Zaradi zakasnitve dobave nekaterih delov za nove obrate na Belškem polju so določili nove roke za pričetek obratovanja nekaterih obratov. Tako predvidevajo, da bo nova elektropoč pričela poskusno obratovati okoli 15. maja, nov obrat jeklovlek 25. julija, blouming valjarna 1. oktobra in valjarna trakov 29. novembra letos.

Novosadski sejem

Kot vsako leto bo tudi letos v Novem Sadu mednarodni kmetijski sejem, ki bo odprt 8. maja. Na njem bodo razstavljali svoje izdelke številni inozemski in domači proizvajalci. Sodelovala bodo tudi nekatera podjetja, ki bodo letos prvič razstavljala svoje proizvode. Posebno mesto bo pripadalo domači proizvodnji embalaže, namenjene za poljedelstvo in prehransko industrijo. Obiskovalci sejma pa si bodo lahko ogledali poseben tip aviona, namenjena poljedelstvu. Podjetje JAT iz Beograda bo prikazalo tudi nekaj svojih avionov in dva aviona ameriške proizvodnje.

le v zameno za smrekov les. Kaže torej, da bi moral »Elan« organizirati posebno službo za zamenjavo lesa. To seveda ne bi koristilo nikomur, najmanj prizadevnemu kolektivu, ki vsako leto več izvažajo. Ne bi bilo prav, če bi pustili, da bi se zmanjšala proizvodnja v svetu in pri nas iskane in renomirane športne opreme.

Pričakujemo torej lahko, da se bodo v kratkem v trgovinah pojavili novi vzorci blaga, ki smo ga po odloku o zamrznjenju cen pogrešali. Vendar po nekoliko višjih cenah. Sicer okrožnica posebej poudarja, da se kot novi proizvodi lahko tretirajo le izdelki, namenjeni za široko potrošnjo, ki imajo izključno sezonski značaj.

Za sedaj pa še nihče ne ve kako široko bodo proizvajalci in posredniki tolmačili ta predpis.

ABC

Novi ukrepi in manjša podjetja

MARMOR: manj zaposlenih

Novi gospodarski ukrepi že delujejo. Počasi se v podjetjih kažejo prvi rezultati. S stališča posameznega kolektiva niso vedno dobri, so pa koristni. Zlasti občutijo težave manjše delovne organizacije, ki nimajo dobrih delovnih pogojev, ali pa so spričo doskrajšnje konjunktore zanemarile organizacije proizvodnje. Sedaj se jim to maščuje. Zato skušajo zvaliti krivdo na kogarkoli zunaj podjetja: krivijo občine, ki jim ne dajo denarja za rekonstrukcijo, družbo, ki jim predpisuje prevelike obveznosti, privatnike, ki jim hodijo v zelje itd.

In kakšen je izhod? Recepta za to ni. Izhod je v kolektivu samem. Oglejmo si, kako ga rešujejo v podjetju s precej zvonečim imenom: Industrija naravnega kamna Hotavlje.

Že nekaj let nazaj so imeli v kamnolomu izredno slab isplen. Zato so lani s pomočjo Geološkega instituta iz Ljubljane naredili 180 vrtin za namenom, da bi ugotovili kvaliteto kamna v naslednjih plasteh. Vse vrtnine pa so jim pokazale enako kvaliteto kot je sedanja, zato tudi v naslednjih letih ne morejo pričakovati boljših rezultatov. Zato bo šepal tudi izvoz.

Blejski simpozij

Simpozij o vlogi stroškov v poslovni politiki podjetij in v družbeni ekonomski politiki, ki ga je priredila Zveza ekonomistov Slovenije od 5. do 7. maja na Bledu, bo danes končal z delom. Inflacija simpozijev bi lahko povzročila, da bi tudi blejske teme odšle neopažene mimo nas. To pa spričo pomembnosti obravnavanega gradiva ne bi bilo niti prav niti koristno.

Naš čas zahteva intenzivno gospodarjenje. Prav v tem obdobju je za sleherno delovno organizacijo pomembna točna in hitra evidenca ter analiza stroškov kot bistvenega faktorja gospodarjenja. Časi, ko na materialne stroške delovne organizacije niso kdo ve kako pazile, in ko so ločevale dinar iz stroškov od dinarja iz skladov, minevajo. Novi gospodarski predpisi bodo kvaliteto dinarja nujno morali izravnati.

Blejski simpozij bi moral biti zunanja manifestacija spoznanja, da je moč rešitev za razvoj sleherne gospodarske organizacije in potemtakem gospodarstva v celoti najti le znotraj podjetja, ne pa izven njega. Tisti, ki so se doslej zanašali le na »strice«, instrumente in cene, seveda, težko to razumejo. Dosedanja praksa jih namreč še ni pripeljala do teh spoznanj. Zato mnoge delovne organizacije niso kazale prevelike vneme za odločnejše reševanje organizacijskih in kadrovskih problemov. Zaninivo je, na primer, da so nekatere trgovske organizacije šele sedaj, ko so spričo ostrejših kreditnih ukrepov ostale brez obratnih sredstev, spoznale, da jim leži preveč blaga po skladiščih, da jim posamezne strokovne službe niso dobro opravile posla itd.

Stroškovno računovodstvo ima širši pomen za sleherno delovno organizacijo. To že doobra občutijo delovne organizacije, ki spričo konjunktore in zaradi drugih razlogov, doslej niso posvečale kalkulacijam potrebne pozornosti. Ugotavljanje in razčlenjevanje stroškov je bistveno za pravilno določitev cen proizvodov in storitev. Doslej so mnoga podjetja reševala položaj z dokaj ohlapnimi predračuni in je znano, da zaradi več razlogov (notranjih in zunanjih) noben predračun ni bil realen. Za sleherno delovno organizacijo bo ta problem toliko aktualnejši, kolikor se bo njen dohodek normaliziral.

Pomembno je tudi tekoče spremljanje stroškov. Doslej so samoupravni organi zvedeli za rezultate gospodarjenja šele ob (letnih ali periodičnih) obračunih. To pa je bila že zgodovina. V novih pogojih pa se ne bo moč zanašati le na zgodovino, marveč sproti odpravljati pomanjkljivosti. Samo tako si bo delovna organizacija lahko čvrsto začrtala svojo perspektivo in si omogočila normalen razvoj.

Novi pogledi na vlogo in pomen stroškovnega računovodstva bodo prispevali tudi k spremenjenemu odnosu podjetij do te službe, ki je bila doslej zapostavljena.

Udeleženci blejskega simpozija so razpravljali tudi o širših problemih gospodarskega sistema v celoti. Upajmo, da bodo misli izrečene na tem zboru uresničene v praksi.

S. Beznik

za samostojno podjetje. Z enim glasom večine je bil sprejet drugi predlog.

Da bi nekoliko omilili položaj bodo s 15. majem v Marmorju odpovedali delovno razmerje 20 članom kolektiva. Ostalih 35 zaposlenih pa bodo smotrneje razporedili na delo. Konec junija pa naj bi ponovno proučili možnosti za morebitno združitve z Remontom.

Položaj torej ni rožnat. Zato bi kolektiv moral resno razmisliti o svojih perspektivah. In to ne s stališča tistih, ki jim podjetje — kakršno že je — nudi dodatni zaslužek. Preusmeritev proizvodnje od blokov h končnim izdelkom jih je že pred dve letoma začasno izkopal iz težav. Zato bi bilo prav, če se odločijo za takšno rešitev, ki jim bo omogočila nadaljevati začeto delo. — P.

Druga seja jeseniške skupščine

BURNA RAZPRAVA

o dodatnem zdravstvenem prispevku

V četrtek, pred prvomajskimi prazniki, je bila na Jesenicah 2. seja obeh zborov skupščine občine Jesenice. Po dodatni obrazložitvi finančnega načrta za zdravstveno zavarovanje v tekočem letu in po dokaj burni razpravi o določitvi stopnje osnovnega prispevka za sklad zdravstvenega zavarovanja, so sprejeli sklep o soglasju k uvedbi povečanja osnovnega prispevka od dosedanjih 8% na 8,5% in sklep o višini dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje, ki ga plačujejo zavezanci za prispevek, katerih stroški zdravstvenega varstva presegajo povprečje komunalne skupnosti.

V nadaljevanju so sprejeli več odlokov, kakor odlok o priznanju olajšav pri plačevanju stroškov za zdravstveno varstvo nezavarovanih oseb, odlok o obveznem fluorografiranju prebivalstva v občini Jesenice, odlok o ustanovitvi sklada za izobraževanje strokovnih kadrov, odlok o ustanovitvi medobčin-

skega sklada za financiranje šol in dijaških domov II. stopnje, odlok o upravnih taksah občine Jesenice in odlok o občinskih sodnih taksah.

Dalje so potrdili izdajo garancijske izjave za posojilo v znesku 75 milijonov pri medobčinski komunalni banki Kranj za dograditev zdravstvenega doma na Jesenicah, potrdili sklep delavskega sveta Trgovskega podjetja »Univerzal« Jesenice o pripojitvi k Trgovskemu podjetju Kovinotehna Celje in opravili še nekatere razrešitve in imenovanja.

Delo sindikata v Škofji Loki

Tesna povezava

Pred dnevi je imel občinski odbor sindikata družbenih dejavnosti v Škofji Loki redni občni zbor, kjer so udeleženci ne samo analizirali in ocenili dosedanje delo odbora, temveč so se podrobno pogovorili o bodočem delu in povezavi med družbenimi službami na eni ter drugimi delovnimi organizacijami na drugi strani.

V referatu predsednika občinskega odbora kot tudi v razpravi udeležencev je bilo posebej poudarjeno, da pri izboljšanju življenjskega standarda pa prav gotovo ne sme biti na zadnjem mestu dviganje kulturne ter strokovne ravni delavcev. Prav zato v nobenem primeru ne gre odrekati sredstev kulturno-vzgojno izobraževalnim ustanovam.

V prihodnje bo potrebno še z večjim poslušom urediti pogodbene odnose med različnimi interesenti v komuni. Pri vsem tem urejanju pa prav gotovo ne smemo imeti za vse dejavnosti enakih meril, še posebej pa se je potrebno

Razgovori s predsedniki svetov Občinskih skupščin

Vodovod v Škofji Loki

V Škofji Loki je zlasti pereče vprašanje urbanistične ureditve mesta, vodovoda in kanalizacije. O vsem tem smo se nedavno pogovarjali s predsednikom sveta za urbanizem pri občinski skupščini ing. PAVLOM HAFNERJEM, ki je odgovoril na več vprašanj:

Kako je z izdelavo urbanističnega programa in s tem v zvezi z zazidalnim načrtom?

»Danes ima Škofja Loka okoli 6.500 prebivalcev. Predvidoma pa jih bo imela čez 30 let rta območju zazidalnega okoliša okoli 14.500.

Paziti pa moramo, da ohranimo stari del mesta in da saniramo objekte, zlasti stare fasade. To delamo skupno z Zavodom za spomeniško varstvo in škofjeloškimi muze-

jem. Industrija je ločena od glavnega dela mesta.

Ker je Škofja Loka zelo važno križišče, obstajata dve tranzitni liniji, in sicer za tovarni ter turistični promet. Po urbanističnem načrtu bo speljana cesta za turistični promet skozi mesto, za tovarni pa ob robu mesta.

Generalni urbanistični program smo za mesto izdelali že leta 1963, letos pa smo ga javno izobesili še za Železnike in Češnjico. Zazidalni načrt pa je izdelan za Novi svet, Groharjevo predmestje, Demšarjevo predmestje in za Otampelj (Trata).«

Zvedeli smo, da je zlasti pereč problem vodovod in napeljava kanalizacije. Ali bi nam povedali še nekaj o tem? »Pomanjkanje vode je že sedaj precejšnje. Glavno črpališče v Viršku je bakteriološko slabše zaradi naselja v Zabradji. To črpališče bo potrebno zaradi tega ukiniti, kar bo seveda še poslabšalo že tako kritično oskrbo z vodo.

Našli pa smo izvira zdrave vode v Hotovljah pri Poljanah, ki sta od Loke oddaljena 16 kilometrov. S tema zajetjema bi bilo možno oskrbovati z vodo vas Poljane in vsa naselja od Poljan do Škofje Loke in pa celotno zazidalno področje mesta Škofje Loke. Zajetja so že zgrajena, prav tako je napeljan cevovod do Poljan. Za uresničitev celotnega načrta bi po-

trebovali še 450 milijonov dinarjev. Kje jih pa dobiti, še ne vemo. Vsekakor je nujno nadaljevati z gradnjo vodovoda; sicer bo postala stanovanjska gradnja problematična.

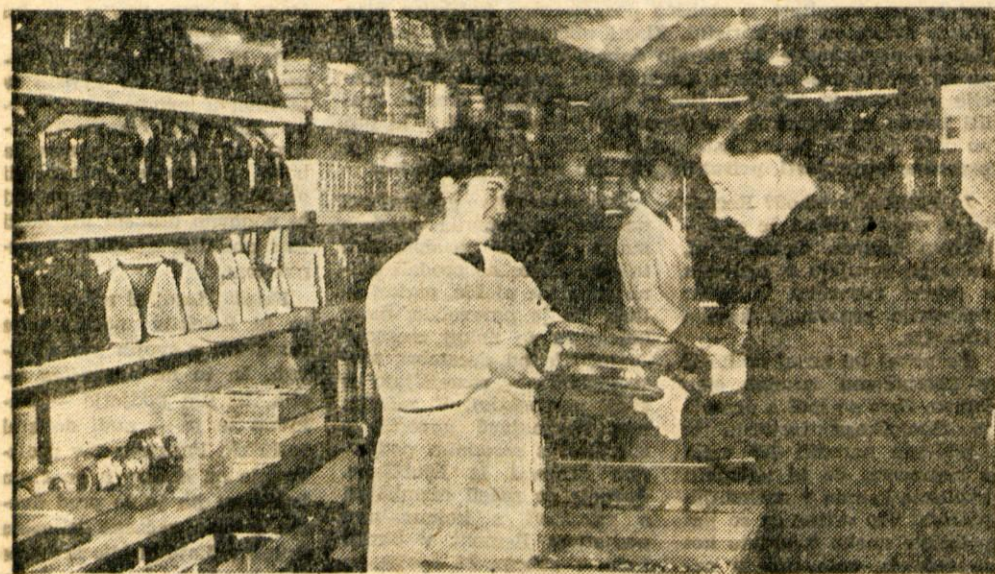
Načrti za kanalizacijo so pripravljene, delno pa tudi uresničeni.« — D. K.

Zagrebški študentje v Radovljici

Danes je prispela v Lesce skupina zagrebških študentov. Na letališču so jih sprejeli predstavniki ZB NOV Radovljica, ki jim bodo pokazali nekatere najpomembnejše kraje iz NOV. Med drugim si bodo študentje ogledali tudi Begunje in staro partizansko Kropo. Udeleženci bitk jim bodo pokazali vse kraje, kjer so se odvijale večje borbe za osvoboditev.

P. C.

Pred dnevi so v središču Tržiča odprli novi trgovski lokal, katerega so prebivalci tega kraja zelo veseli. Slika prikazuje notranjost nove specializirane trgovine.

Dosedanje delo vliva zaupanje

Pred dobrim tednom je bil za novega predsednika Sveta za šolstvo radovljiške občinske skupščine izvoljen Miran Kenda, direktor DU Radovljica.

Predsednik nam je povedal, da bo glavna naloga za šolstvo v novi mandatni dobi gradnja šol (predvsem v Radovljici in na Bledu), ureditev otroškega varstva ter povišanje sredstev šolam za njihovo dejavnost.

Na sestanku krajevne skupnosti v Radovljici so občani predvsem poudarili upravičene zahteve po ureditvi otroškega varstva. Šole bodo dobile okoli 20 odstotkov višje dotacije ter bodo tako lahko vsaj delno izboljšale svoje delo.

Vse bolj se poudarja potreba po izboljšanju položaja družbeno-vzgojnih dejavnosti ter predstavlja zaradi tega zanj izvolitev veliko zaupanje in priznanje za njegovo dosedanje delo.

DU je pod vodstvom Mirana Kende dosegla v preteklem letu odlične uspehe. Preko najrazličnejših dejavnosti je zajela v svoje delo okoli 15.000 občanov. Poleg rednega dela v večernih šolah za izobraževanje odraslih, so organizirali tudi več strokovnih seminarjev za uslužbence posameznih podjetij, večerne šole za mladince in odrasle, najdizličnejše zastave, prireditve itd.

P. C.

5 vprašanj - 5 odgovorov

Rotacija na rešet

VPRAŠANJE: Rotacija je postala popularen pojem. Opažam pa, da eni in isti ljudje vedno opravljajo družbeno-politične funkcije v občini ter ostale vodilne funkcije v podjetju. Prizadevamo se, da bi v družbeno in delavsko samoupravljanje vključili čimveč občanov. Ali družbeno-politična ter ekonomska zrelost občanov v Škofji Loki tega ne omogoča? Ali se je po štirih letih opravljanja vodilnih funkcij res tako težko vrniti nazaj v svoj poklic?

ODGOVOR: Organizacijski sekretar občinskega komiteja ZK Škofja Loka tovariš JOZE STANOVNIK je pojasnil, da ni smisel rotacije zgolj v njeni popularnosti, pač pa je iz družbeno-političnega vidika potrebna. To trditev opravičuje predvsem hiter razvoj gospodarstva, ki zahteva polno vključevanje vseh občanov v reševanje problemov, ki jih posredno ali neposredno zadevajo. V občini opravlja družb-polit. dolžnosti ši-

rok krog občanov. Samo v organih obč. skupščine (sveti, komisije, upravni odbori skladov, itd.) sodeluje okrog 350 ljudi. Veliko število občanov je vključenih tudi v delo v krajevnih skupnostih, v samoupravnih organih delovnih kolektivov, v družbeno-političnih organizacijah in drugod. Družbeno-politična in ekonomska zrelost občanov v Škofji Loki je torej tolikšna, da se lahko (in tudi nujno je) aktivno vključujejo v delo v vse organe v občini.

Vrnitev v svoj poklic po opravljanju političnih funkcij do sedaj ni bila težavna. Težje pa je dobiti ustrezne strokovne ljudi v politične organe. Obstaja namreč bojazen, da bi se zaradi hitrega razvoja gospodarstva pozneje težko vključili v strokovno delo. Zato je potrebno tem ljudem omogočiti v času opravljanja političnih funkcij primerno strokovno izpopolnjevanje, ali dopolnilni študij po razrešitvi funkcij. Do sedaj se te oblike nismo dovolj posluževali.

ODGOVOR: Tajnik občinskega združenja ZB NOV Škofja Loka tovariš MILAN ZAKELJ je povedal tole:

»Ob zadnjem popisu članov ZB, lani aprila, je 9 članov izjavilo, da imajo premajhna ali neprimerna stanovanja. Teh primerov je verjetno več, vendar nam ni razumljivo, zakaj jih člani niso navedli ob popisu, ali pa zakaj se niso neposredno obrnili na krajevno organizacijo ZB. Če je torej takih primerov več, so seveda krive tudi krajevne organizacije Zveze borcev. Potemtakem ne vodijo zadostno evidenco o stanju svojega članstva. To pa povzroča zmedo in upravičeno negotovanje. Ni prav, če menijo, da mora o vsem tem podrobnejšo evidenco voditi občinska skupščina in sama reševati vse probleme. Naša skupna dolžnost je, da nakažemo probleme in predlagamo rešitve. Le s skupnimi napori bomo dosegli

uspehe in tako ustvarili med člani Zveze borcev zadovoljstvo. To pa je vendar naš osnovni namen. Potrebna je torej natančnejša evidenca in tesnejše sodelovanje s strani članov ZB.

Če upoštevamo, da je v občini registriranih približno 2300 članov ZB, potem je odstotek nerešenih stanovanjskih vprašanj nizek. Stanovanjske probleme borcev smo zadnja leta reševali v okviru gospodarskih organizacij, preko občinske stanovanjske komisije in z individualno gradnjo ter adaptacijami posameznih hiš. Težko je povedati v številkah, koliko stanovanj je bilo vsa leta dodeljenih borcem, tudi tistim z nizkimi osebnimi dohodki.

Spoštovanje borcev NOV, je vsekakor stvar širše družbe, kolikšno pa je to spoštovanje, pa je seveda odvisno tudi od posameznih članov ZB.

Zakaj manjka lesa

VPRAŠANJE: Gorenjska je bogata z lesom. Kljub temu pa lesnoindustrijskim podjetjem v Škofji Loki večkrat grozi prekinitve dela zaradi pomanjkanja hlodovine. Zanima me, kdo koordinira proizvodnjo in potrošnjo hlodovine. Ali niso morda neposredni proizvajalci preslabo stimulirani pri prodaji, posredniki pa preveč? Ali pa so plani gospodarskih organizacij preobsežni glede na letni posek.

ODGOVOR: Obrnili smo se do inž. METODA VIZJAKA, vodje plansko tehničnega sektorja Gozdne gospodarstva Kranj, ki je povedal tole:

»Znano je, da so zmogljivo mehnične predelave lesa v kranjskem gozdnogospodarskem območju, kljub skrčitvi v zadnjih letih, še vedno vi-

soko nad razpoložljivo količino hlodovine. To se zlasti odraža v Škofjeloškem bazenu, ki v obeh sektorjih lastništva letno daje do 20.000 kubičnih metrov hlodovine iglavcev in 3.000 kubičnih metrov hlodovine listavcev. To pa je odločno premalo za tri lesnoindustrijska podjetja: Češnjico, Jelovico in lesni obrat Gradisa.

Prodajne cene lesa pri nas niso bile ekonomske, temveč administrativno določene. Pri taki politiki je bila najbolj pogosto prizadeta nega gozdov. V ceni končnega proizvoda gozdarske dejavnosti — gozdnih sortimentov, je razen plačanega dela za izdelavo samega sortimenta, vsebovana tudi vrednost obnove, vzdrževanje in pospeševanje gozdov ter v zasebnem sektorju lastništva renta.

Priredil:
DRAGO KASTELIC

To pot smo prejeli pet pismenih vprašanj iz Šk. Loke. Drugi sodelavec naše nove rubrike je MILOŠ ZAKOTNIK, mehanični mojster v lesni industriji »Jelovica«.

Kaj je z družbeno prehrano

VPRAŠANJE: Trata je in industrijsko področje. Tudi bodoča industrija naj bi se tu razvijala. Ze sedaj bi bil potreben obrat družbene prehrane. Znano mi je, da se podjetja za tak obrat zanimajo. Ali lahko pričakujemo gradnjo novega obrata družbene prehrane v bližnji prihodnosti?

ODGOVOR: Oddelek za finance in gospodarstvo pri občinski skupščini Škofja Loka nam je poslal naslednji odgovor:

»Na Trati so trenutno tri večja industrijska podjetja. Delavci »Gorenjske predilnice« in »LTH« se hranijo v obratu družbene prehrane »Gorenjske predilnice«. Tu se pripravljata dopoldanska malica in kosilo. Podjetje »Jelovica« ima svoj obrat družbene prehrane. Oba obrata pa sprejemata naročila za tople obroke tudi za ostale interesente, ki niso člani podjetij.

Zaradi pomanjkanja denarja ni pričakovati, da bi v bližnji prihodnosti zgradili nov obrat družbene prehrane in s tem še izboljšali prehrano zaposlenih v tem naselju.

Popravilo cest

VPRAŠANJE: Letošnja zima je skoraj uničila vse ceste v občini. Nihče pa ne skrbi za njihova popravila. Ali ne bi kazalo graditi cest, ki bi vzdržale tudi čez zimo? Zanima me, kdaj bodo ceste letos popravili?

ODGOVOR: Trditev pisca, da je letošnja zima skoraj uničila vse ceste v občini — je točna. Ceste so močno poškodovane, zlasti tiste, ki so namenjene težkemu tovornemu in avtobusnemu prometu. Promet po takih cestah je težaven. Ugotovitev, da nihče ne skrbi za popravilo cest pa ni točna. Cestno podjetje Kranj je že v začetku aprila pričelo s popravili ceste Šk. Loka—Kranj in Škofja Loka—Železniki. Predvidoma bo ta cesti obnovljeni te dni.

Za asfaltiranje ceste Škofja Loka—Jeprca je sklenjena pogodba s podjetjem »Slovenija ceste«, ki bo predvidoma pričelo z deli kmalu in jih končalo že 15. maja. Z obnovo asfaltne prevleke na cesti Škofja Loka—Trebija se bo pričelo konec maja in bo do dela predvidoma končana do sredine junija. Slabo pa kaže z denarjem in je vprašanje, če bodo opravljena vsa ali samo najnujnejša dela.

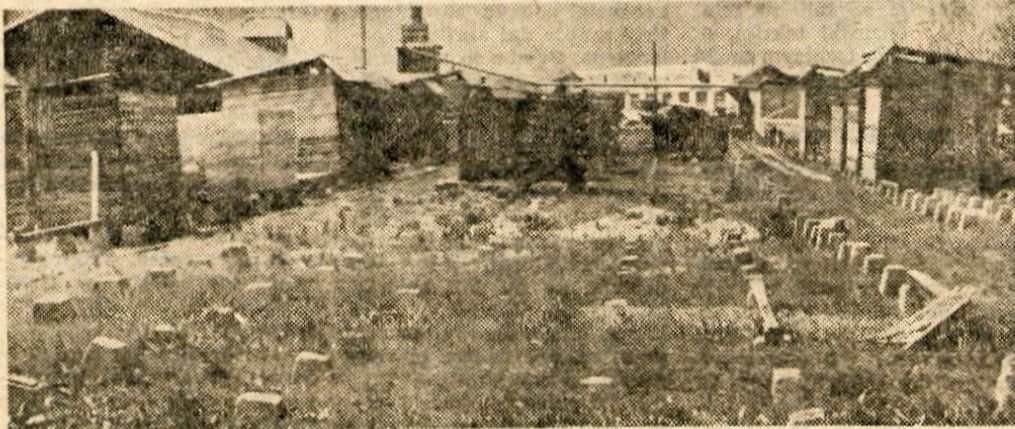
Vsekakor bi bilo pametno graditi ceste, ki bi vzdržale tudi čez zimo. Toda občinska skupščina nima za te namene dovolj denarja. Tako obsežno gradnjo bi lahko opravili, če

bi bil v ta namen odobren dolgoročni kredit.

Odgovor je posredoval oddelek za finance in gospodarstvo pri občinski skupščini Škofja Loka.

Skrb za borce

VPRAŠANJE: Stanovanjsko vprašanje udeležencev NOV je tudi v Škofji Loki pereče. Prav tako odnosi do članov ZB niso vedno najboljše. Zelel bi vedeti, koliko stanovanj je bilo narejenih za borce NOV z nizkimi osebnimi dohodki ter koliko bi jih bilo še potrebno zgraditi. Zelel bi tudi vedeti, ali je spoštovanje do nekdanjih borcev stvar posameznih direktorjev, ali pa smo za to odgovorni vsi?

Prazen lesni prostor v Jelovici je vsakdanji prizor, ki podjetju ne obeta dobro

TISTE MAJSKE DNI

Nemške bande bodo pred svojim umikom skušale izropati vse, česar pa ne bodo mogle vzeti s seboj, bodo uničevale prav tako kakor drugod. Za vse to imamo dokaze pri umikanju hitlerjevskih hord iz Rusije in Italije. Razen tega pa si priključimo v spomin še groznje Hitlerja, Reinerja in drugih rjavih oblastnikov, ki so nam že pred letom obljubili popolno opustošenje dežele v primeru, da bi jo morali zapustiti.

Tako piše »Gorenjski glas« (zarodek našega glasila) že v svoji prvi številki, 21. avgusta 1944. V istem članku pod naslovom »Mislimo na nemške groznje« priporoča neznan K. J. kmetom, naj skrivajo žito in druge pridelke po možnosti izven polsopij, ker je v hišah nevarnost ognja, opozarja prebivalce nasploh, naj varujejo svoje imovino pred pobesnelim poraženim sovražnikom ob njegovem umiku.

Vse to dokazuje veliko sposobnost osvobodilnega gibanja, da ni usmerjal svoje sile zgolj na izgon okupatorja in osvoboditev, marveč tudi za to, da obvaruje ljudem in skupnosti to, kar se je še moglo obvarovati, kar je še ostalo.

Vendar pa ni šlo zgolj za žito pri naših kmetih, marveč še posebno za obvarovanje raznih objektov in naprav, da bi mogli naše gospodarstvo čimprej postaviti na noge. Zato je veljala velika skrb zaščiti naših tovarn, javnih skladišč, mostov, železnic in podobno. Ze tako do skrajnosti izčrpana domovina bi ob uničenju teh objektov doživela še končni udarec, ki bi imel hude posledice.

ZAUPNA NAVODILA

Kako so takrat organizirali varstvo, bi gotovo vedel veliko povedati Aleš Jelenc za jeseniško območje, Franc Koželj-Vanjo za Kranj in drugi, ki so takrat organizirali in vodili to akcijo.

Govorili smo o tem z Jankom Urbancom. On je bil takrat komandant Gorenjskega vojnega področja. Za konkretno organizacijo te zaščite, so prišla strogo zaupna navodila in naloge so bile zapupane le najbolj prekaljenim komunistom. Slo je za tveganje življenja, za strogo tajnost, da sovražnik ne bi pred časom odkril naših načrtov ter že vnaprej onemogočil naš uspeh.

Kot se spominja Urbanc, so imeli o tem posebno posvetovanje komunistov v hotelu Bellevue v Bohinju enkrat aprila 1945, kmalu po znanem boju na Poreznu, kjer je padlo mnogo naših. Na tem posvetovanju so se pogovorili, kako podpreti in zaščititi našo ljudsko oblast takoj prvi dan oziroma prvo uro,

ko se umakne okupator, kako vzpostaviti red in preprečiti morebitno fizično obračunavanje med posamezniki, kako preprečiti zlorabo in anarhijo po trgovinah, skladiščih in seveda, kako obvarovati našo splošno ljudsko

Janko Urbanc

imovino, zlasti pred umikanjem se okupatorjem. Seveda je bilo vse to treba izvajati v sodelovanju s krajevnimi organi oblasti — z odbori OF.

Po tem posvetovanju so dobile konkretna navodila vse komande mest na Jesenicah, na Bledu, v Radovljici, v Kranju, v Škofji Loki in v Trzinu. Za vsak most, za vsako skladišče in celo za vsak stroj v tovarni je bil nekdo zadolžen. Seveda so bili ob tem poučeni o nemški taktiki, o sovražnem razstrelilnem orožju in podobno.

ZA NASE BOLNIKE

Mnogo sovražnih nakan je bilo tako preprečenih z našo pripravljenostjo. Edino tovarno ladijskih vijakov v Stražišču so Nemci uspeli vreči v zrak v noči pred odhodom — med 8. in 9. majem. Preko usposobljene in razporedene organizacije od tovarn do sleherne vasi so zatem aktivisti in borci odkrivali mnoga skrivališča orožja in dragocenega materiala. Najbolj pa se Urbanc

spominja, kako so tiste dni »lovili« rentgenske in druge aparate z Golnika. Nemci so jih odposlali za Nemčijo. Naši so bili o tem obveščeni. Bilo je prav tiste dni pred osvoboditvijo. Zasedovali so pot teh instrumentov in jih tako iz Maribora, v prvih dnevih svobode, vrnili nazaj na Golnik. Vsi so bili veseli tega uspeha, ki je bil namenjen našim bolnikom.

FOTOAPARATI NA TONE

Partizani, oziroma naši organi, so našli v osvobojenem Kranju polna skladišča raznega materiala. Ze ob samih pripravah na tiste dni so zato izdelali potrebne načrte. Majdičev mlin je bil na primer poln živih vseh vrst. Pri tem je bila zlasti potrebna opreznost zaradi morebitne zastrupitve. Najbolj pa jim je delalo preglavice veliko skladišče najrazličnejših vrst municije v prostorih tovarne Standard. Zaradi varnosti ljudi je bilo treba to čimprej oddaljiti iz mesta. Končno so našli in uredili primeren prostor v gozdu med Drulovko in Bregom in municijo spravili tja.

Nekega dne, kmalu po prihodu v Kranj, so bili obveščeni o belogardističnem gnezdu v neki hiši na Suhi. Takoj so se odpravili tjakaj. Pod hišo in hlevom so našli prostor belcev, ki so bili zbežali malo prej. Toda bilo je tam veliko dragocenega tehničnega materiala, zlasti za foto-službo in podobno.

Na kupe in kupe — na tone optičnih in drugih vrednosti pa so navozili v takratni Narodni dom (sedanji Delavski dom) v Kranju. S prevaro je namreč peščica borcev Komande mesta Kranj dosegla predajo več kot 220.000 nemških vojakov — celotni 92.

korpus, ki so ga ob umiku zaustavili med Cerkljami in Kranjem. Poleg orožja je imel skoraj vsak tudi fotoaparat, daljnogled in podobno. Veliko je bilo tega kot se spominja Urbanc, ki je pogajanja vodil in uspel. Ujetnike so spravili v barake na Golniški cesti in jih zatem pošiljali drugam. Mnogi pa so bili hudo izčrpani, oboleli in podobno, da so jim morali pomagati, kolikor so dopuščale takratne možnosti.

SPREJEM V PIDŽAMAH

Ljudje nasploh seveda niso vedeli za te skrbi okrog varnosti in nevarnosti ob tistih dnevih velikih dogodkov. Plaho so spraševali o vsem in nestrpno čakali ure, ko bodo rešeni strahu pred nemškimi čeladami. Zato se zlasti borci, ki so med prvimi prišli v naša središča, spominjajo ganljivih dogodkov. To je bilo na Jesenicah, v Kranju, v Trzinu, v Škofji Loki. Povsod, kjer so ljudje ves čas okupacije s strahom pričakovali, kdaj bodo potrkali na vrata, jih odpeljali v taborišča ali postavili pred zid kot talce.

O takem dogodku pripoveduje tudi Martin Prešeren. Skupno s tremi člani štaba drugega bataljona Kokrškega odreda (Ivo Saksida, Boris Globočnik in Jože Medved) in šoferjem Francjem z Bleda, so tisti večer, 9. maja, ob pol desetih prišli v Radovljico.

Ustavili so se na Linhartovem trgu. Čeprav je ropot vozila prekinil daljši mir tistega dne po odhodu Nemcev, ljudje vendar niso vedeli, če so to spet Nemci ali kdo. Zastrta okna so se le počasi začela odpirati. Kaj kmalu pa je bila pregnana vsaka bojazen; vsak dvom: »Partizani!

Partizani so!« je klical sosed sosedu. Nekaj minut zatem je bilo na trgu vse živo. Ljudje so prihajali iz hiš kar v spalnih srajcrah in pidžamah, objemali prve partizane, ponujali hrano, vabili na domove! Firzagerjeva je kar po vrviči spuščala litrovko žganja prišlim borcem. Francka Zrnec je ob tem jokala po možu, ki se niti s partizani ni mogel vrniti. Padel je kot mnogi drugi.

Prvo ganljivo srečanje se je končalo z odločitvijo, da bo pravi prihod partizanov naslednje jutro, okrog 9. ure.

RAZOČARANJE

Toda za ljudi, zlasti za žene to pričakovanje naslednjega jutra ni pomenilo mirnega počitka. Po nekaterih hišah je bila luč skoraj do jutra. Žene so pekle in cvrle, šivale in vezle zastave, pripravljale rože, krasile in čistile, da bi bil sprejem partizanov čim lepši, oddolžitvev osvoboditljem vsaj v simbolični skromnosti.

In zjutraj? Namesto partizanov so po mestu strahovali podivjani hlapci nemške vojske — Vlasovci. Kakih 1.500 jih je bilo. Prišli so s posebnim vlakom iz Ljubljane na begu proti Avstriji. V Radovljici jih je peščica partizanov napadla. Vlahovci so izstopili prestrašeni. Vdirali so v hiše, ropali kar so našli, jedli in basali v nahrbtnike vse, kar je bilo pripravljeno za sprejem partizanov. V Predtrg so odgnali 15 ali 20 talcev z groznjo, da jih postrele, brž ko bi jih napadli partizani. Razočaranje je bilo hudo. Sele okrog pol dne 10. maja so Vlasovci odšli in je mesto svobodno živelo.

K. Makuc

ZAVRŽENO SOŽALJE

Aktivist Zvonimir je imel posebno nalogo. K znani družini je šel, ki je prav ob končnem odhodu okupatorja tiste zadnje dni aprila utrpela škodo. Bombe so padale in poškodovana je bila tudi njihova hiša, morda kdo celo ranjen? Zvonimir še ni vedel natančnih podatkov, ko se je približeval domačiji. Misli je samo na prijaznega možaka, ki je bil vedno nasmejan in prijazen, čeprav že star in skrušen. Hčerki, obe izpod dvajset, pa sta bili kurirki, intendantki, aktivistki... Vse kar je bilo treba. Vedno pripravljeno noč in dan in vedno sta se tudi znašli.

In Zvonimir bi moral nuditi prvo pomoč v denarju, izraziti sožalje v imenu okrajnega odbora če gre za

žrtev. Mučilo ga je to. Nikdar ni imel podobne naloge, ni imel smisla za sožalje in tolažbo.

Plaho se je približeval domačiji. Iz hleva je nekaj šumelo, ropotalo. Na pragu se je pojavil on — gospodar!

»Ja, Zvonimir! Zdravo!« je vzkliknil stari in spustil iz rok samokolnico z nekim kamenjem.

Zvonimir je ostal brez besede, presenečen. Pripravljene besede sožalja je ovrgele. Toda, kako naj zdaj začne pogovor?

Stari ga je takoj spravil iz zagate. Spraševal je o partizanih, o vsem, kar je bilo tiste dni po dolini. Vsleda sta se na debel hloed in si prižgala cigareto.

»Kje sta pa dekleti?« je končno vprašal Zvonimir?

»Šli sta pet. Kakih sto deklet ima vaje dan in noč. Bodo menda šle v Idrino, v Ljubljano, nevem! Celu reč pripravljajo sedaj, ko je svoboda. Kako lepo zapojejo, da bi jih slišal! In lepo so oblečene z enakimi bluzami in krili iz padal.«

Možak je pravil ves navdušen. Sele čez čas ga je Zvonimir vprašal, če je tam res padla bomba. Stari je pokazal hlev, ki ga je bomba hudo poškodovala na eni strani. Toda brž zatem je spet govoril o svobodi in o dekletih, ki bodo pele.

In taki so bili ljudje — brez solza, brez tarnanja in malo-dušja.

»ZDAJ SVA BOT...«

Prvi majski dnevi leta 1945. Lepi, sončni, upapolni, ki so prinašali dvojno pomlad!

Postojanka blizu cerkve je slonela na drugem bregu globeli, ki je za poldrug kilometer ločevala partizansko brigado. Vsako uro, vsak dan je bilo pričakovati konec vojne, oblegana posadka na bregu pa ni popuščala niti za las.

Komandant Sergej je razmišljal, kako ukrotiti postojanko prej, preden bi prišla jankopitev, ki je bila že na poti.

Zrak so pretrgale detonacije min. Ob trdnjanskem zidu so se dvigali beli oblaki! Kmalu za tem je v trenutno tišino Sergej zavpil:

»Udarimo! Juriš! Za menojo!«

Kršil je vsa pravila in tik ob koncu vojne stopil na čelo bataljona.

In kot bi se domenili so prav v tem hipu tudi iz postojanke vdrla napadeni. Vrste so se približevale.

Partizani in Nemci so streljali že čisto od blizu! Bilo je, ko da v rokah nimajo strelnega, vročega orožja, temveč kvečjemu fičafaje.

A komandant Sergej se je hitro znašel in zavpil:

»Na tla! Streljajte premišljeno! V živo!«

To je zaleglo! Tako so ustavili prvi sovražnikov nalet. Nemci so se potuhnilo po njihovi in med grmovjem nad njimi!

Juriš ni smel zastati, zato je v naslednjem hipu vzkliknil Sergej:

»Zdaj na juriš! Naprej, fantje!«

Partizani so se dvignili in stekli navkreber. Spet je bilo nekaj hipov vse tiho, potem pa je ozračje pretresel skoraj soglasen plotun! Partizanska vrsta se je zlomila, se omajala in marsikatero telo je padlo med razore.

V nogi je zaskelilo tudi komandanta Sergeja!

»Hudič! Zdaj me imajo!«

Bil je v prvi vrsti in čisto blizu nemških položajev. Vendar je namesto priznanja, da je ranjen, zavpil fantom:

»Juriš! Naprej po Fricih!«

Nekaj metrov se je plazil po razoru, potem je omagal. Izvlekel je pištolo, da bi bila pri rokah, kajti vsa leta partizanjenja si je govoril: »Živega me ne bodo dobili!«

In to je nameraval tudi zdaj, tik pred koncem vojne!

Ze je videl nemško vrsto, ki se je dvignila v protinapad, ko je zaropotalo z leve strani!

Sergej se je razveselil: »To so naši! Eh, prej pa sem hotel...!«

Potem pa je s slabotnimi rokami trgal srajco pod bluzo, da bi obvezal krvavečo nogo...

Nemci pa se še niso hoteli umakniti.

V tem se je nad njim sklonila postava. Sergej je že na nekaj metrov ugotovil, da se mu je približal partizan. Na njegovih rokavih so se srebrile vodniške zvezdice!

Se mu je že mešalo, so bile to že halucinacije pred smrtjo ali je bilo res: vsa partizanova pojava mu je bila čudno znana! Saj tak ni bil nihče drug kakor Ignac! Tisti, ki sta skupaj prišla v partizane!

V tem hipu je Sergej videl pred seboj takratnega boječega/in zbeganega Ignaca, ki je zginit po prvi hajki! Dober teden za tem, so selili njegove starše in družine šestih partizanov, ki so prišli v gozdove takrat, kakor on, Sergej! Potem je dobil sporočilo, da je njegova družina nekje v Nemčiji, in z njim

govorjenje, da je bil tega kriv dezertar Ignac!

Takrat se je zaklel, da ne bo miren prej, dokler ne stakne Ignaca in ga kaznuje za vse žrtve, ki jih je povzročil umikajoči se četi ter njegovi in še drugim družinam.

V to se je zagrizel še bolj potem, ko so mu ljudje v dolini večkrat rekli: »Saj bi vam pomagali in šli z vami, pa imate take, ki uidejo in izdajajo!«

Zdaj pa je bil ta Ignac tu!

Z vodniškimi zvezdicami na rokavih in predvsem njegov rešitelj! A to je bil le preblisk, kajti Sergej je bil že tako slab, da ni več vedel, kaj je res in kaj ni. Tudi poveljevati ni mogel več. Tedaj je zaslišal Ignaca, kako je zavpil namesto njega:

»Naprej, fantje! Saj jih bomo! Juriš!«

In Sergej je zdaj videl, kako so se partizani dvignili s čela in z leve, ter nezadržno šli proti nemški vrsti, ki se je začela lomiti!

Toda Ignac ni šel naprej, temveč je pomagal Sergeju. Obvezal ga je in ga zavlekel za varnejše grmovje.

»Nič ne maraj, tovariš kapetan, prišli smo pravi čas! Vse bo še dobro, kajti rana ni smrtna. Lahko pa bi bila!«

V tem hipu je rešitelj prebledel bolj, kot je bil bled ranjenec in komaj izdaval:

»Sergej! Ti!«

Zdaj je Sergej vedel, da tisto prej niso bile sanje, ne

halucinacije! Tu je bil on; dezertar Ignac, povzročitelj tolikih muh in trpljenja! On, ki ga je iskal več kot dva leti!

»Si res ti?« je bolj dahnul kot rekel Sergej.

Ignac je v dvomih že vstal in se hotel oddaljiti — vendar je ostal ob ranjencu. Pohitel bi v juriš, a zdaj je bil v nogah čisto slab in tudi potrebe ni bilo več: Nemci so že dvigali roke!

Tedaj je iz Ignacevih oči šinilo nekaj temnega. To je opazil tudi ranjeni in oslabljeni Sergej, ki je pomislil: »Nemara pa mu je prišlo na misel, da bi se me odkrižal za vselej!«

In ko da sta se odločila oba hkrati, je Ignac ostal ob ranjencu, ki je še vedno potreboval pomoč. Sergej pa je preskočil vse in ga vprašal:

»Si bil tedaj ti ali ne? Kako se je to zgodilo?«

»Bil sem, a so že tako vedeli za vse! Potem so me poslali v nemško vojsko, odkoder sem pobegnul! Ti ne veš, kaj je ruska fronta!... Zdaj sem že leto dni partizan! Če hočeš, obračunajva! Tu sem!«

Ignac je bil ves skrušen, pripravljen na vse.

Sergej je povesil pištolo, jo spravil nazaj v tuljavo in dahnul:

»Zdaj sva bot! Reši si mi življenje! Pokličti fante!«

Cez dve uri so zvedeli, da je Nemčija kapitulirala.

Vse smo dosegli - to mi je v veselje

»Spremljam življenje. Naročen sem skoraj na vse časopise: Delo, Glas, Komunist, TV-15, Upokojenec, Borec itd. Vsak dan je veliko novega. Kot da se je revolucija šele začela! V Senčurju? 15 let ga lomimo z dvorano za Dom kulture. V ZB sestavljamo Zbornik, ki bo zajel borbo v Trbojah, Vogljah, Visokem in Senčurju. Sam sem napisal okoli 60 strani.«

● Zamrznjene cene...

»Madona so ga pogruntali! Lahko je bilo reči: stroški so se povečali in zaradi tega dvignili ceno! Vedno so tako prevalili stroške na druge!«

● Kaj menite o novem zakonu o upokojencih?

»Veliko govorjenja. Ne vidim, da bi bila s tem komu storjena krivica. Seveda, zakon ne ustreže vedno vsem. Zgodilo se je na primer, da sem imel manjšo pokojnino od neke fraje iz Domžal. Ona je med vojno šivala Nemeem, jaz pa sem se boril! S priznavalnino bodo tudi takšne neskladnosti urejene. Ne moremo narediti vsega v enem dnevu!«

● Kaj pa ne morete razumeti v današnjem dogajanju?

»Kritizerstva! Preveč v rokavih delamo z ljudmi, ki samo kritizirajo. Govore samo o napakah in premalo poudarjajo kaj smo dosegli. Za veliko noč sem videl pred cerkvijo celo kolono avtomobilov. Pa ne Fičkov! Same limuzine po 3 ali 4 milijone! Pri tem sem si mislil — reveži pa taki...«

● S čim ste najbolj zadovoljni?

»Postali smo iz hlapcev gospodarji. Nekoč mi je nekdo dejal, da ne bomo nikoli dosegli tega — ne mi in ne naši otroci. Pa smo! Sedaj smo vse dosegli — to mi je v največje zadovoljstvo.«

● Kako ste praznovali 1. maj?

»Slabše kot pred 25. leti. Premalo življenja, premalo radosti je bilo v ljudeh! Ko sem gledal sprevod, sem si mislil, da manjka samo še bandere pa bi bila zelo lepa procesija!«

Nagajivo se je zasmeljal. Še vedno je v njem vse polno humorja.

P. Colnar

Obiskali smo znanega boreca in revolucionarja Janeza Mlakarja. Njegovo živahno življenje se je umirilo v Senčurju. Umirilo? Težko bi se dalo to trditi! Ze v začetku je dokazal, da še vedno sodeluje v življenju, kateremu je podaril svojega.

● Ste upokojenec in nas zanima kaj delate? Kaj je novega v Senčurju?

Ob 20-letnici osvoboditve čestita delovna skupnost

Gorenjskih oblačil Kranj

vsem udeležencem narodnoosvobodilne borbe, ki so izvojevali edinstveno zmago naše domovine.

Ob gostovanju jeseniških igralcev v radovljiški komuni Zgledi, ki spodbujajo

Gledališče Tone Čufar z Jesenic je za praznike gostovalo na Bledu z Ingoličevno »Milica ne sme umreti« in s sodobno komedijo »Odkritosrčna lažnivka«. S tema uprizoritvama so Jeseničani zelo razveselili mlado in staro, obenem pa prekinili daljše kulturno zatišje na B.edu.

Delo »Milica ne sme umreti« je zanimiv dramatski prikaz resničnega doživljanja med vojno, in sicer o tem, kako pobegnejo otroci iz nemškega tabojskega, o nevarni poti

mladih ubežnikov, ki se prebijajo skozi nešteto zapletljajev in končno dosežejo cilj.

Z uprizoritvijo »Odkritosrčna lažnivka« so jeseniški igralci ponovno pokazali pre-

cejšnje igralske sposobnosti in spretnosti za uprizorjanje del komedijskega žanra. Zanimivo pa je, da je jeseniško gledališče pri izbiri del za uprizorjanje dokaj iznajdljivo in ne preveč izbirčno. Išče učinkovite tekste, sem pa tja pa tudi takšne, ki ugajajo publiki, da se ob njih nasmehi, razvedri, pa čeprav so nekoliko spotakljivi in včasih precej naturalistični v izrazu in prisposodah.

Gledališče Tone Čufar je v letošnji sezoni zelo pogosto uprizorjalo svoja dela tudi v krajih radovljiške komune. S tem je opravilo pomembno kulturno poslanstvo, saj so jeseniški obiski spodbujali amaterske igralske skupine pri njihovem ustvarjalnem delu, ki je letos še posebej bogato in uspešno. — J. B.

Apollonio razstavlja

Akademski slikar Apollonio Zvest, ki ga tokrat predstavljamo v galeriji v Prešernovi hiši v Kranju, je rojen 15. maja 1935 v Bertokih pri Koprju. Slikarstvo je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1960, po diplomu pa nadaljeval študij na slikarski specialki pri prof. Gaž brijelu Stupici.

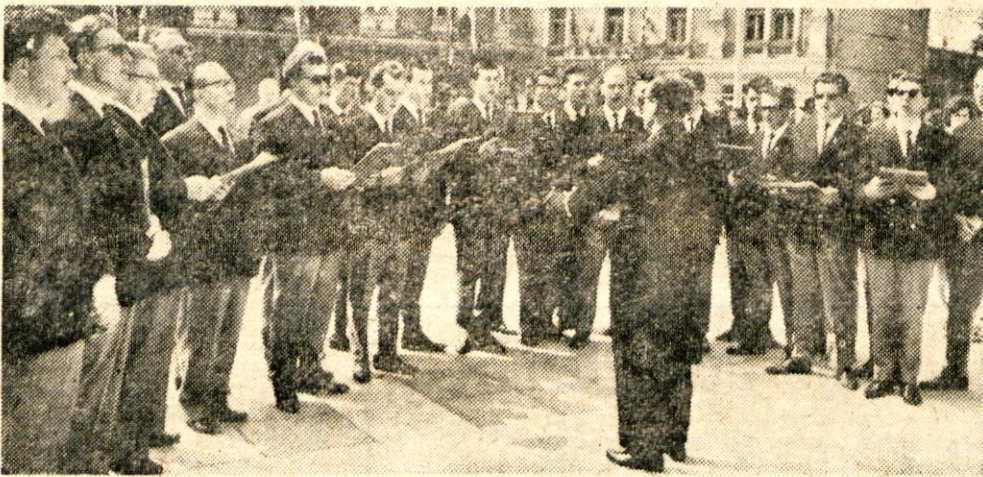
Pred sedanjo razstavo v Kranju je razstavljal v Koprju, Piranu, Novi Gorici, Trstu, Ljubljani, Beogradu, Subotici, Ronchi in Albisola Marina (Italija) ter v Pragi.

Za svoje dosedanje delo je prejel tudi že dve nagradi; in sicer leta 1959 nagrado za grafiko na zvezni razstavi mladih v Beogradu in leta 1964 Prešernovo nagrado za slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani.

Ce upoštevamo tradicijo kvalitete slovenske grafike in poreklo mladega slikarja, potem se ne smemo čuditi zgledni gotovosti obvladovanja grafičnih sredstev in neke neločljive širine, ki veje iz njegovih stvaritev. Pri tem nas niti ne moti tu in tam se pojavljajoča neurejenost, ki izvira v iskanju struktur in barv in močno razgibane analize, kar je verjetno posledica mladostne neugnanoosti. Zadnja dela kažejo vse bolj tektonsko kompozicijo,

kjer prevladujejo horizontale in vertikale, ki skupaj z najmočnejšim elementom — barvo, že napovedujejo zrelo stopnjo Apollonijevega ustvarjalnega opusa.

A. PAVLOVEC

Na povabilo pevskega zbora »France Prešeren« iz Kranja, je prispel 3. maja v Kranj na šestdnevni obisk moški pevski zbor »Internos« iz Holandije, pod vodstvom dirigenta g. Pasmaus W. Josephusa.

Gostje iz Holandije so uprizorili koncert na Gorniku. 4. maja pa so sodelovali na svečanosti pri polaganju venca pred spomenikom na trgu revolucije. Venec je položil župan mesta Valkenburg g. Francois BREEKPOT.

Tega dne je bil tudi sprejem pri predsedniku kranjske občine Martinu KOSIRJU.

Jutri odpotujejo gostje v domovino.

Umetniška beseda v času NOB

V hudih vojnih dneh, ko so se brigade pomikale iz enega v drugi kraj, ko je šlo velikokrat za golo življenje, ko se je vrstil boj za bojem, so bili tudi dnevi, ki so prinesli veselje v brigado. Po vsej Gorenjski, po vseh brigadah, so imeli kulturne referente, ki so skrbeli za mitinge, krajshe enodejanske ter za razna zborovanja.

Ce bi hoteli pisati o gledališki dejavnosti med vojno na Gorenjskem, bi se morali ozreti predvsem po kulturno umetniški skupini IX. korpusa. Ta korpus je imel že kmalu ob ustanovitvi svojo skupino, običajno sestavljeno iz petnajstih do dvajsetih ljudi, ki so skrbeli za izvedbo vseh večjih zborovanj, mitingov,

proslav, gledaliških enodejansk...

Ko v teh dneh mineva dvajset let od naše osvoboditve, bodo misli vseh tistih, ki so sodelovali na takih prireditvah, pa tudi vsem, ki so bili samo gledalci, nehoče ušla v tiste vojne dni. Z enim izmed teh, smo govorili pred dnevi. Takole je pripovedoval: »Na Gorenjskem je bila izredno močna gledališka skupina IX. korpusa, ki je pripravljala mitinge za vse osvobojeno ozemlje na Primorskem ter na Gorenjskem. V večini so bili mitingi sestavljeni iz dveh delov. Prvi del je bil resen, drugi zabaven. V prvega smo vključili predvsem pesmi ter govor, ki naj bi vzbudil borbena zavest, v

Lep komorni večer

Preteklo sredo se je kranjskemu občinstvu predstavil klavirski trio, ki ga sestavljajo Alojz Drnovšek-violina, Branko Markič-violončelo in Peter Skrjanc-klavir. To je bil že tretji nastop tega ansambla v Kranju. Gostovali pa so že v Skofji Loki in v Sisku. Vsi trije so študenti Akademije za glasbo in svoje znanje za komorno igranje izpopolnjujejo pri prof. Urošu Prevorsku.

Za prvo točko svojega nastopa je trio pripravil kompozicijo Mihaela Haydna, trio v C-duru. Mihael Hayden ni tako znan kot brat Joseph. V glavnem je pisal cerkveno glasbo, vendar se je posvetil tudi posvetni glasbi. Prvi stavek (Allegro) je v sonatni obliki, drugi pa je rondo. Celoten trio še nima ustaljene forme in je na prehodu v klasično. Izvajalci so v tem delu pokazali lep smisel za melo-diko.

Ludvig van Beethoven se je poleg simfoničnega ustvarjanja mnogokrat lotil tudi komornih skladb in to z nič manjšim uspehom kot na simfoničnem področju. Poleg klavirskih, violinskih in čeljskih skladb je napisal tudi številna klavirska tria. Člani tria so izbrali Beethovnov trio v B-duru op. 11. Delo je iz obdobja klasičnega ustvarjanja tega pomembnega skladatelja in je že čutili gigant-sko moč Beethovnovnega izraza. Klavirski trio je kompozicijo interpretiral zelo precizno, s polnim tonom in do izraza je prišla homogenost ansambla.

Glasbeni večer so mladi glasbeniki zaključili z Dvořakovim triom Dunky. Ime Dunky izhaja iz ukrajinskih narodnih pesmi baladnega značaja. Kompozicijo zelo popestrijo plesni vložki slovanskega karakterja, ki igrajo v komorni glasbi isto vlogo, kot Dvořakovi slovanski plesi v simfonični literaturi. V tem delu so se izvajalci še najbolj približali stilni in muzikalni obliki skladbe, katero so interpretirali s precejšnjo tehnično dovršenostjo, z občutkom za ritem in intonacijo ter z vso prepričljivostjo.

Člani tria so s svojim nastopom dokazali, da se tudi danes najdejo taki glasbeniki, ki jim je do čistega muziciranja in ki jih ne moti misel, da danes za čisto komorno muziko, žal, ni več pravega smisla in zanimanja. Vsem poslušalcem pa bo njihov nastop prav gotovo ostal globoko v spominu.

Dušan Stanjko

Gostovanje koroškega akademskega okteta v Trziču

Pred kratkim je bil v dvorani Cankarjevega doma v Trziču koncert Koroškega akademskega okteta iz Ljubljane. Program je obsegal popularne pesmi raznih narodov in je bil zato še posebej zanimiv. Interpretacija okteta je bila zares originalna in prepričljiva, tako da zasluženoma uživa svoj umetniški sloves na domačih in tujih koncertnih odrih.

Za uspešno izveden koncert so bili nastopajoči deležni toplega in pristranskega aplavza, tako da so morali ob koncu odpeti še dodatno skladbo. Čeprav obisk tokrat ni bil množičen, vseeno lahko trdimo, da je bil moralni uspeh koncerta dosežen. Izražene simpatije poslušalcev so bile vsaj v neki meri skromna odložitve za tako lepo doživetje.

B. Š.

Gorenjski slikarji na Bledu

V avli festivalne dvorane na Bledu so 30. aprila odprli prvo letošnjo razstavo likovnih del in s tem pričeli četrto sezono likovne dejavnosti. Za letos se obeta, da bo ta še posebej bogata in uspešna, saj je likovna komisija Zveze kulturno prosvetnih organizacij uspela pridobiti za razstavljanje vrsto priznanih slikarjev, med njimi Janeza Bernika, Vladimirja Makuca, Stojana Batiča, Maksima Sedjca, Stañeta Keržiča, Iva Šubica, Lojzeta Perka in druge.

Na razstavi se predstavlja dvanaest gorenjskih slikarjev s 24 deli, olji, grafikami, akvareli in risbami ter kiparskimi deli.

GLAS pionirjev

Dreje in čokolada

Prav tiho se je priplazil okrog vogla in sedel k Drejcu na klop pred hišo.

»Fantek, ali imaš rad čokolado?« je vprašal.

Dreje premeri suhljača od nog do glave in si misli: »Ne boš me! Tako bom storil, kakor je rekel očka: Če te kdo kaj vpraša, molči!«

A tablica čokolade v rokah fašista je zelo, zelo vabljliva. Nekaj časa podrsava sem in tja po klopi, menca z nogama in trmasto molči. Potem pa ga končno le premaga, da pa odgovori: »Pa ja, da imam rad čokolado!«

Fašist zadovoljno prikima in približa lepo tablico Drejevim očem: »Glej jo! Tvoja bo! Dobiš jo, če poveš čigave so tiste stopinje tam v snegu!«

Dreje odgovori: »Očkove in mamine so. Navsezgodaj sta nosila drva.«

»Seveda, seveda, očkove in mamine,« kima fašist. Am-

pak sama nista hodila. Kdo je bil še z njima?«

»Bil, bil!« vzklikne Dreje. »Črnuc je bil z njima, Črnuc!«

»Aha!« se razveseli fašist in si misli: »Črnuc je ime partizanu ali pa kurirju! Moram kaj več o njem izvedeti!«

Fašist se še bolj približa Drejcu ter zašepeta: »Tistega Črnuca gotovo dobro poznaš, kajne?«

»Kaj bi ga ne! Saj je ravno sinoči prišel k nam. Oče mu je odprl in Črnuc je prišel k meni v posteljo.«

»In potem?« vpraša fašist in glas se mu trese od razburjenosti.

»Potem mu je mama zjutraj dala mleka in kruha in očka mu je rekel: Si že priden, Črnuc! Le tako naprej!«

»To je očka rekel?«

»Ja, prav dobro sem slišal!«

»Zakaj mu je to rekel? Ali zato, ker mu je kaj prinesel? Kako pismo?«

»Kaj?« zazija Dreje od začudenja. »Pismo? Kje pa! Prinesel mu je pokazat dve miški, ki jih je ponoči ujel!«

Fašistu zapre sapo.

»Dve mi...« dahne in debelo pogleda. »Dve... kaj?«

»Dve miški!« ponovi Dreje. »Kadar pride k nam, vedno ujame katero. Vedno jih prinese pokazat očetu preden jih poje. Zato, da ga očka pohvali!«

»Potemtkem je tisti Črnuc...«

»Sosedov črn maček, ja! Zelo ga imamo radi!« pove Dreje in se dela, ko da se čudi, zakaj jo je fašist tako na vrat na nos ubral proč.

»Kaj pa čokolada?« še zavpije za njim, potem pa zadovoljno zabinglja z nogama.

Julka Tič, Kranj
osnovna šola
France Prešeren

Zvonček in ptič

»Zvonček pod grmom, povej kje je deček doma, k njemu bi rada šla.

Prosila bi ga, naj nam vode da, ker živeti brez nje se ne da.«

»Ptičica, pevčica, jaz ne vem, a to ti lahko povem: Včeraj ssem videl ga v vodo odetega, ko divjal je prek suhega polja.«

Lenka Jurgele, Kranj

ŠEPET REKE

Rodila sem se visoko v skalnatih gorah. Tekla sem mimo raztresene gorske vasice. Tam je prebivala mala deklica Anka. Hodila se je k moji strugi igrati.

Potem sem pritekla v dolino. Nekoč sem se zjutraj prebudila. Nisem več vedela, kje sem. Okrog mene je bilo vse polno hiš. Po cesti so hiteli

ljudje. Hvalili so me, kako sem čista.

V mene se je izlila neka druga reka. Nisem več mogla ostati tako sveža in hladna, kajti tuja reka je bila topla in me je zmlačila. Pričeli sva se pripraviti. Potem sva se sporazumeli.

Čudno se mi je zdelo, zakaj tečeva tako počasi. Postajala sem težka od rib. Nazadnje sem morala nositi že jadrnice.

Pritekla sem na Kras. Čez me je divjala burja.

Nato me je pozdravilo morje, pripravljeno, da me sprejme.

Ko sem se zlila z njim, nisem bila več reka.

Silva Zaplotnik,
osn. šola Preddvor

Pomladno rajanje

Trobentica poje tra-ra-ra-ra, in zvonček v bližini že zacinglja, že medved prebujajo se iz zimskega spanja in pridne čebele lete že iz panja. Lisica se plazi do kmetove hiše in kmalu jo s tolsto kokošjo pobriše.

Nuška Virnik, Kranj
osn. šola »Stane Žagar«

Naši prijatelji

Nenadomestljive so človeške žrtve, ki jih zahtevajo vsako leto po vsem svetu mrzlica, pegavec, griža, spalna bolezen. Zakrivijo jih žuželke, ker posredujejo prenos smrtonosnih klic v človekovo telo. Neprecenljiva je škoda, ki jo napravijo žuželke v gozdovih, po travnikih, poljih in sadovnjakih.

Da bi bila škoda čim manjša posega človek v boj s pritikavci. Človek pa ima v borbi s temi majhnimi škodljivci celó vrsto zaveznikov in prijateljev.

Krta so včasih ljudje preganjali, ker so mislili, da objeda korenine. V resnici pa preganja ogrce in bramorje, uničuje vse mogoče žuželke, ki se zatečejo v zemljo. Njegov sorodnik jež je prav tako žužkojedec. Privoščič si žuželke, ki jih sreča na svojih nočnih izprehodih. Nekateri ga celo zapirajo v stanovanja, da jim lovi ščurke.

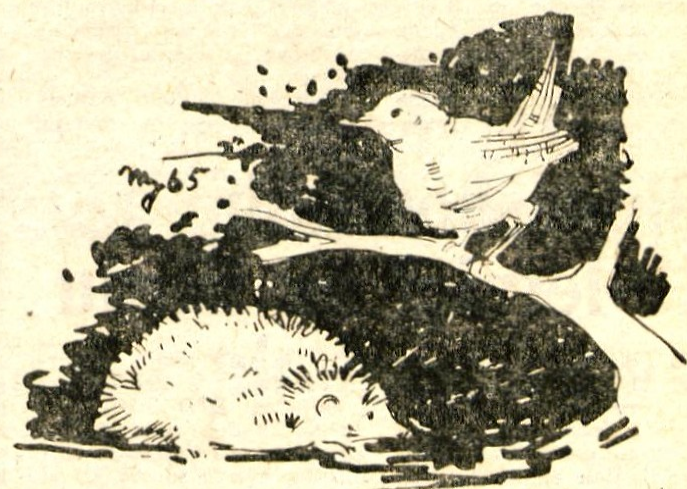
Verjetno se prav vsi bojujejo netopirjev! Da, tudi oni so naši prijatelji. Naredili niso še nikomur nič žalega, a vsak vrtnar, sadjar ali gozdar jih je vesel, ker uničujejo najrazličnejše škodljive žuželke na njihovih gospodarstvih.

Se več prijateljev pa imamo pri pticah. Bistremu oč-

su senic zlepa ne uidejo žuželke in ličinke, ki se skrivajo po sadovnjakih in gozdovih. Mnogo manj jabolk in hrušk bi bilo in veliko več bi bilo črvivih, če ne bi bilo teh ci-ci-fujev. Kar dela ponoči netopir, nadaljujejo p dnevi lastovke. Ko dorašča njihov zarod, izgine v njihovih širokih kljunčkih brez števila muh in mušic. Smrtni sovražniki vseh vrst lubadarjev in drugih drevesnih zajedavcev so žolne, pisani deteljni in drezgi. Prav tako ne smemo pozabiti na kukavico, saj so njena najljubša hrana kosmate žuželke, katerih se večina ostalih ptic izogiba.

Kmalu bi naredili krivico krastači. Morda res zaradi svoje zunanosti ni simpatična. Ponoči izgine marsikak hrošč ali gosenica v njenem želodcu. Angleški vrtnarji so jih pred leti celo uvažali iz Francije.

Žal smo večkrat precej kruti proti tem svojim malim prijateljem. Dostikrat jim ne pomagamo, ko so naše pomoči najbolj potrebni. Ali ste dajali pticam hrane v minuli zimi? Prav gotovo ste jim nekateri pomagali, a ostali boste lahko to še popravili naslednjo zimo.

JELENKO

čo in prisrčno sta se poslovila.

Prehodil je že veliko dolin in gora, ko je prišel v neko mesto. V tem mestu je živel bogataš. Ta pa je bil zelo skop. Jelenko je šel k njemu in ga prosil za službo. Bogataš ga je vzel za pastirja.

Drugo jutro navsezgodaj zjutraj je Jelenko odgnal ovce na pašo. Ko je prišel na travnik, so ovce nenadoma izginile. Ves nesrečen jih je iskal, toda najti jih ni mogel. Ko je ves žalosten sedel in začel jesti, je k njemu prišla zgrbljena starka. Prosila ga je za košček kruha. Jelenko ga ji je dal. Starica je bila vesela in mu je v zahvalo

podarila piščalko. Povedala mu je, da je to čarobna piščalka. Z njo lahko takoj pokliče ovce. Jelenko se je starki zahvalil, nato pa je zapiskal na piščalko in vse ovce so bile takoj pri njem. Zvečer se je srečen vrnil k bogatašu. Ta se je zelo začudil, ker je Jelenko privedel domov vse ovce. Tako je Jelenko pasel ovce vse leto.

Ko je prišel čas za plačilo, se je bogataš zlagal, da nima denarja. Jelenko ga je zato prosil, naj mu namesto plačila da za ženo svojo hčerko. Bogataš je takoj privolil, ker je bolj ljubil denar kot lastno hčer. Kmalu je bila poroka in Jelenko je spoznal, da je njegova pridna in dobra žena več vredna kot obljubljeni denar.

Jožica Suhar, Kranj
osnovna šola
»Stane Žagar«

Kdor jo prvi zagleda...

Stari ljudje pravijo, da je nekje za gorami skala, ki je znotraj votla. V njej spi škrat, okrog sebe pa ima polno cekinov. Vsakokrat, ko odbije polnoč, se zbudi in odpravi v gozd, kjer raste samo enoletno drevje. Od najlepšega drevesca, ki je veliko za otroški komolec, odtrga šibo. Pomoči jo v potok, potem z njo trikrat zamahne po zraku. Nato spleza na najvišje enoletno drevo in vrže šibo visoko v zrak. Ta se zaiskri in zažari. Rodi se zvezda repatica. Ljudem se prikaže vsakih sto let. Tisti, ki jo prvi zagleda, dolgih sto let ne more umreti.

Jože Sodnik,
osn. šola Preddvor

APLAVZ ZA TRI Kdo je kriv?

V okviru praznovanja 1. maja je tovarniški komite ZMS v BPT Tržič pred nedavnim organiziral mladinsko srečanje z aktivni ZMS tovarn

Marijan Zupančič, najboljši v instrumentalni glasbi

»Plamen« Kropa in »Elan« Begunje. Kakor prejšnja leta, tako so se tudi tokrat pomerili v petju, recitacijah in instrumentalnih točkah, ekipno pa so odgovarjali na vpraša-

nja iz naslednjih tem: olimpijske igre v Tokiu, VIII. kongres ZKJ in proizvodnja v BPT.

Strokovna komisija je podelila nagrade in spominske plakete samo tistim, ki so dosegli največ številno točk. Med njimi so bili Tržičanka Zlatka Karo, ki je s svojo popevko požela največ aplavza, pri recitacijah je zasedla prvo mesto Milena Ribnikar, kot

instrumentalist pa je s svojim izvajanjem na citrah dosegel največje priznanje Marijan Zupančič. Med ekipami je dosegel prvo mesto aktiv ZMS »Elan« Begunje, drugo »Plamen« Kropa in tretje mesto aktiv BPT Tržič. Prav tako so mnogo aplavza dosegli tudi mladinci, ki so nastopali izven konkurence.

Naslednja oddaja »APLAVZ ZA TRI« bo v Begunjah.

Velikokrat lahko čitamo, da se je prometna nesreča pripetila zaradi tega, ker pešec ni prečkal ceste na pravem mestu. Vsi so krivili pešca! Vendar pa tudi pešec ni vedno kriv. Preprosto zato, ker ne ve, kje je pravzaprav prehod za njega.

V Kranju so zgodaj spomladi označili vse prehode za pešce. Vendar se je barva zaradi slabega vremena kmalu izbrisala in je danes skoraj nemogoče ugotoviti, kje je sploh prehod. Želja občinske Komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu v Kranju,

da bi položili v cestni tlak tako imenovane »vinoz« plošče je letos naletela na razumevanje pri pristojnih organih. Žal pa je sedaj nastal problem, ker se teh plošč ne dobi, kljub temu, da so prej govorili izvajalci, da plošče ne bodo delale nobenih težav.

Te plošče so bile predvidene za osem prehodov, ostale pa naj bi označevali še naprej na klasičen način. Vendar pa sedaj ugotavljamo, da Cesno podjetje in Komunalni servis v Kranju teh prehodov ne barvata, prav tako ne barvata cestnih osi in parkirnih prostorov. Vprašanje je, kdo je temu kriv? In kdo bo potem kriv, ko ne bosta vedela nit pešec kje naj prečka cesto nit avtomobilist kje naj zmanjša hitrost; ko se bo pripetila lažja ali težja prometna nesreča. — J. JARC.

Seja občinske skupščine Tržič

Pomanjkanje repromateria'a

Tržič, 6. maja — Včeraj popoldne je bila v Tržiču seja obeh zborov občinske skupščine.

Med drugim so razpravljali tudi o gibanju gospodarstva v občini za prvo letošnje četrtletje. Poudarili so, da je bilo čutili pomanjkanje reprodukcijskega materiala iz uvoza v vseh industrijskih organizacijah. Svet za industrijo in obrt ter svet za družbeni plan in finance sta bila mnenja, da je za tako stanje v veliki meri kriva Jugobanka, ki vse prepočasno odobrava in rešuje devizne naloge.

Vsekakor je bilo najbolj kritično stanje v tovarni

usnja Rtno. Položaj se predvidoma tudi v prihodnjih mesecih ne bo zboljšal. V ostalih industrijskih gospodarskih organizacijah je bilo v aprilu

Jubilej v Kropi

Prav ob prvomajskih praznikih so v Kropi slavili tudi jubilej 70-letnice ustanovitve podjetja. Na slovesni seji delavskega sveta, ki je bila v petek, 30. aprila, je govoril predsednik upravnega odbora podjetja Branko Praprotnik. Na akademiji, ki je bila tisti večer v sindikalnem domu, pa je domača Svoboda pokazala precej iniciative in sposobnosti. Na dan prvega maja je bilo zborovanje na prostem.

V okviru praznovanja je bilo tam tudi več športnih srečanj. Tako so nogometaši Kropce premagali vrstnike iz Kamne gorice z rezultatom 5:2, v odbojki Kropa — Brestanica so prav tako zmagali prvi s 3:1, šahisti Kropce in Kamne gorice so se razšli z nerešenim rezultatom, v namiznem tenisu med Kropo, Kamno gorico in Mošnjami so prav tako tekmovalci iz Kropce zavzeli prvo mesto.

čutili že delno zboljšanje. Realizacija izvoza je bila ugodna povsod v ZLIT in Tovarni pil. Težave v gospodarstvu so le prehodne, vendar je treba posvetiti več pozornosti, organizacije pa naj štedijo pri izdatkih, ki niso nujni. — J. J.

Nova trgovina na Bledu

Na dan pred praznikom dela so na Bledu odprli novo moderno samopostrežno trgovino. To je že tretja trgovina te vrste v radovljiskih občini v času enega leta, in sicer v Radovljici, v Zapažah in zdaj na Bledu.

Nova samopostrežna trgovina na Bledu je lepo in moderno urejena. Izbira blaga v trgovini je zelo pestra in povsem prilagojena potrebam domačinov in turistov. V njej je na voljo špecerijsko blago, posoda, steklo, sadje, zelenjava, kruh, meso, mleko itd. Posebnost pri izbiri pa so tudi turistični spominki in izdelki domače obrti. Doseganje izkušnje iz samopostrežbe v Radovljici so pokazale, da se takih trgovin radi poslužujejo tudi tuji turisti. Podobno pričakujejo tudi na Bledu. Posebej pa bo bogata

izbira v novi trgovini lahko nudila potrebno tistim gostom in turistom, ki so v privatnih turističnih sobah in nakupujejo različno blago za lastno gospodinjstvo.

Na Bledu pa zelo pogrešajo še eno podobno trgovino, in sicer na drugem koncu, kjer nastaja novo stanovanjsko naselje. Podjetje Koloniale ima za takšno trgovino že izdelane načrte in pripravljeno vse potrebno za pričetek gradnje. Novo trgovino pa bo podjetje Specerija odprlo prihodnje leto tudi v Podnartu. — J. B.

Slovesnosti ob 20-letnici na Bledu

Na Bledu praznujejo v dneh od 7. do 10. maja obletnico osvoboditve tega kraja. Za to priložnost so pripravili vrsto prireditev, ki jih bodo izvajale amaterske kulturne skupine z Bohinjske Bele, Zasipa in Gorij. Tako bodo na svečani akademiji v soboto, 8. maja, izvajali koncert pevci iz Zasipa, nastopala pa bo tudi godba iz

Gorij in tamkajšnja folklorna skupina. V nedeljo pa bodo člani DPD Svobode z Bohinjske Bele uprizorili na Bledu Borovo dramo iz vojni dni Zvezde so večne.

Krajevne organizacije pa so pripravile za praznovanje tudi uprizoritev napada, kakor so ga izvedle partizanske enote pred dvajsetimi leti za osvoboditev Bleda. Priredili bodo tudi slovesno povorko z manifestativnim zborovanjem. Na partizanskem pokopališču pa se bodo s spominsko svečanostjo poklonili spominu padlim partizanom in umrli internancem.

Mopedisti v nedeljo

Zaradi velikega snega na Jezerskem v soboto ni bilo napovedane ocenjevalne vožnje, ki jo pripravlja Klub jezerskih mopedistov. Prireditelji so preložili na soboto oziroma nedeljo 8. in 9. maja. V soboto bo uradni trening, v nedeljo 9. maja popoldan pa ocenjevalna vožnja. To bo prva tovrstna prireditev pri nas. Pričakujejo veliko mopedistov iz raznih krajev Gorenjske in iz sosednje Koroške.

Jeklarji praznovali dva dni

Za Novo leto, 1. maj in 29. november so delavci martinarije v Železarni na Jesenicah imeli doslej navadno le en dan prosto. Prepričani so bili, da bodo z neprekinjenim obratovanjem naredili več surovega jekla. Iz prakse pa se je ugotovilo, da proizvodnja zato ni bila nič, ali pa ne dosti večja.

Odkar so vpeljali nagrajevanje po delu, jeklarji za dobro delo veliko dobe in se vsi prizadevajo za čimvečjo storilnost. S takim načinom dela je tudi zagotovljen uspeh. Zato so se odločili in so tokrat praznovali dva dni.

Slika prikazuje notranjost nove samopostrežne trgovine na Bledu

Jesenice

Izvenšolska dejavnost učencev

V šestih osnovnih šolah jeseniške občine je bilo v 38 krožkih vključenih 1.251 ali 37 odstotkov dijakov, v petih krožkih gimnazije 62 ali 16 odstotkov in v poklicni železarski šoli v enem krožku 80 ali 31 odstotkov vseh učencev.

Iz tega je razvidno, da je po naših šolah zelo razvita izvenšolska kulturno-prosvetna dejavnost, saj predstavlja polovico amaterskega dela na tem področju. Kljub težkim materialnim pogojem, pouku in celo v treh izmenah, obremenjenosti učnih

kadrov, predstavlja omenjeno delo zelo pomemben delež na področju humanistično-estetske vzgoje. Žal pa, kot statistika kaže, aktivnost v teh dejavnostih, predvsem na šolah druge stopnje, poklicnih in drugih strokovnih šolah, pada.

Spomin na revolucijo

Bivši borci-partizani in aktivni pripadniki JLA bodo meli v okviru proslav 9. maja vrsto predavanj po šolah radovljiške občine. Dosedanja praksa v delu z mladino je pokazala, da so mlajši dožetnejši za sprejemanje posameznih dogodkov iz naše revolucije ter jim bodo zaradi tega pripovedovali bivši partizani

o svojih borbah in akcijah. Za višje razrede bodo pripadniki JLA govorili o posameznih ofenzivah, pojasnili kako je nastajala naša armada iz majhnih partizanskih odredov, kako je nastala NOV itd. Z obujanjem spominov bodo radovljiški borci pripomogli k uspešnemu praznovanju 20-letnice osvoboditve.

P. C.

BODICE

Javno sem zadnjič objavil, da ne smem v Tržič zaradi Marjane. Pa so me prišli kar oni iskat. Pravili so mi o dogodku, kako so se peljali z avtobusom mimo Dupelji proti Naklem in da so na tamkajšnjem sicer zavarovanem prelazu preko železniške proge skoraj »nastradali«. Zapornice so bile dvignjene in šofer je prav zadnji hip opazil, da prihaja vlak ter za las ustavil vozilo pred tiri. Jezijo se ljudje in pravijo, da to ni noben red in varnost promet. Meni se pa ne zdi tako hudo. Naj bo tudi v prometu svoboda brez zapornic. Vsaka zapora je zapora. »Za kuga smo se pa cufal?«

Na Jesenice sem pa šel, me je Marjana pustila. Uh, koliko stvari je tam! Najprej me je neka znanka prosila, naj ji držim vrsto za kruh pri Vidicu. Pa sem v tisti vrsti slišal toliko kritike jeseniških gospodinj, da če bi bil »službeno« z beležnico, bi mi ne zmanjkalo do jeseni.

Mahnil sem jo k brivcu. Zamrznjene cene so tudi tam naredile svoje. Prej je bilo britje 100 dinarjev. Zdaj pa menda zaračunajo po etapah: britje na desni strani toliko, na levi strani toliko, pod nosom toliko, umivanje, brisanje, česanje... Vsako uslugo posebej. Kako se jezijo možje in pravijo, da je sedaj

draže. Ne upoštevajo pa, da je sedaj po izbiri. Nekdo si zaželi britje samo po eni strani, samo po vratu, samo pod nosom in podobno. To je velika udobnost za potrošnike.

Na Jesenicah so vsiljevali še veliko stvari za Bodice vendar se mi je mudilo v Kranj. Tu sem prav zadnji hip ujel vpisovanje v kolesarski tečaj za posebno stezo, ki jo urejajo ob novi cesti JLA mimo stolpnice. Kolesarska steza bo namreč tu široka le 70 cm. To je verjetno rekord v prometu. Ljudje se temu smejejo. Toda ob tradiciji kolesarstva in še zlasti ob posebnem tečaju za ravno vožnjo prav gotovo ne bo nihče prizadet. Kvečjemu bo kolesar trčil v kakega pešca, zdrknil čez rob na cestišče pod tovornjak ali kaj takega. Toda vse je to današnja moderna stvar, ki daje mestu še globlji prizvok mehanizacije in prometa.

Smo v času samih praznikov. Prvi maj, dvajsetletnica... Kako se prileže! Zlasti če ob praznikih »zrihtajo« tudi vreme, dobiček... Toda v Skofji Loki bodo še praznovali. Novo leto bo menda kmalu. To se mi opazil na reklamni deski o prometu pri avtobusni postaji. Tam so med drugim voščila poklicne gasilske čete k novemu letu. Pa so se mi nekateri smejali češ, da je to tam še od decembra! Ne verjamem. Brž ko damo skozi praznike v Kranju bova šla z Marjano še na Silvestrovanje v Loko.

Bodite pozdravljeni!

Vaš BODIČAR

Z javnimi nastopi, katerih je bilo v vsakem šolskem letu približno 80, so tudi učenci in dijaki znatno prispevali k oblikovanju kulturno-prosvetne dejavnosti v občini. Ne dvomno pa bi bila ta aktivnost še večja, če ne bi bilo, predvsem na osnovnih šolah, takega pomanjkanja prostora.

Vso obsežno izvenšolsko dejavnost učencev in dijakov vodijo in usmerjajo v glavnem prosvetni delavci, nekaj pa tudi šolarji sami in to prostovoljno. To pa je zelo vzpodbudno, saj njihova prizadevnost ni nič manjša kot kulturno-prosvetna dejavnost odraslih, kateri jo z veseljem vključujejo po obsegu in kvaliteti v krog amaterizma na tem področju.

Mesec narcis od 9. maja dalje

Ker se je letošnja zima pogegnala daleč v pomlad in je v višje ležečih predelih dosti snega, je Turistično društvo Planina pod Golico sklenilo organizirati letošnji mesec narcis tešen dni kasneje kot običajno. Prireditve praznovanja tradicionalnega praznika pomladi in cvetja se bodo torej začele v nedeljo, 9. maja. Do takrat se bodo pokazali že tudi prvi cvetovi belih narcis. Med drugim bodo 16. maja izbrali tudi »miss narcis«, 23. maja bo množičen izlet na Črni vrh in zadnjo nedeljo velika zabavna prireditve. Vmes bodo imeli tudi nekaj predavanj in gledališko predstavo, ki jo pripravljajo domačini.

Zadnji dan pred prvomaj-

skimi prazniki je bil na Jesenicah širši razgovor o pripravah na to tradicionalno prireditve. Ugotovitve niso nič kaj pohvalne. Znano je namreč, da so tovrstne prireditve množično obiskane in da tudi sicer obišče narcisna polja na tisoče obiskovalcev iz vse države, žal pa takega zanimanja ni čutili pri jeseniških gostincih in trgovcih. Organizacijo in izvedbo prireditve je prevzelo TD Planina pod Golico, ki je k sodelovanju povabila tudi druge. Žal brez odziva. Prav bi bilo, da bi se za organizacijo te prireditve zavzel širši krog gostinskih in drugih organizacij, da bi pripravili skupen program za celotno območje Plavškega rovta, Planine pod Golico in Javorniškega rovta s Pristavo

Narcisna polja pod Golico

Sedemnajst let plodnega dela

Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela ima planinski markacijski odsek. Planinski odsek med drugim skrbi za vzdrževanje Staničeve kočice, kočice na Pristavi in v Krmi. Predvsem za obnovu Staničeve kočice so imeli veliko dela. Za skoraj 120 milijono

nov vrednega dela, so opravili z razpoložljivimi 28 milijoni dinarjev. Pri njihovem delu jim je mnogo pomagala Železarna. Tov. Franc Svetina, ki že 10 let uspešno dela v društvu kot predsednik, je dejal, da imajo v Staničevi kočici za julij rezervirane prostore za goste iz Anglije, za avgust pa za turiste iz Holandske. Njihov markacijski odsek skrbi za označevanje poti v Karavankah od Črne vrha do Valvažorjeve kočice ter za poti iz Krme in Kota do Bohinjskih vrat.

Društva, zveza in gorska reševalna služba so sedaj v razgovorih, da bi nabavili helikopter, ki bi prvenstveno služil reševalni službi, poleg tega pa še za donajanje hrane in pijače v planinske postojanke in za potrebe ter želje turistov.

Društvo praznuje letos 17-letnico ustanovitve. S svojim poštvalnim delom je v marsičem pripomoglo k razvoju turizma. Uživa ugled in podporo, saj ima nad 800 članov.

Končno so se lotili

Jeseničani vedo, da bi bilo treba v njihovem mestu še marsikaj urediti. Razumljivo, da za vse ni denarja. Zato so se letos odločili urediti manjše komunalne naprave, ki bodo zelo koristno služile svojemu namenu. Tako so parkirni prostor pred bolnišnico razširili, posuli in označili z občestnimi kamni. Okoli spomenika pred železniško postajo urejajo prostor in zasajajo grmičevje. Ob cesti pod tovarniškim nasipom so naredili pešpot, jamo polno smeti ob glavni cesti na Borovljah pa so izravnali.

Nasilni predor na visoki peči

Prejšnji ponedeljek ob devetih zvečer je tekoče surovo železo nasilno prodrlo steno plavža številka I. Do prodora je prišlo na mestu, kjer proti ognju odporna opeka najbolj trpi in je zato stena najtanša. Odprtina,

skozi katero je surovo železo steklo, ni bila velika, vendar jo je bilo treba ob popravilu razširiti, da so mogli steno na predtem mestu zakrpati. Visoko peč I. so v četrtek ponovno založili, v petek zjutraj pa so iz nje zopet dobili surovo železo.

Gorenjska rokometna liga

Gneča na vrhu

V nedeljskem kolu gorenjske rokometne lige je v Kranju ekipa Selca presenetljivo premagala drugo ekipo Kranja in si precej izboljšala položaj na lestvici. Visoko je zmagala tudi Žabnica v Kranjski gori in si utrdila drugo mesto v gorenjski ligi. V razburljivi igri med Storžičem in Savico pa so zmagali Golničani. Radovljica pa je doma odpravila ekipo Partizana iz Škofje Loke.

Kranj B : Selca 13:15 (6:5)
Storžič : Savica 25:23 (12:7)
Radovlj. : Šk. Loka 16:10 (8:7)
Kr. gora : Žabnica 3:16 (2:8)

Lestvica:

Kranj B	11 0 0 3	210:126	16
Žabnica	11 8 0 3	143:102	16
Selca	11 8 0 3	158:163	16
Radovljica	11 7 1 4	175:145	15
Storžič	11 6 1 7	205:166	13
Savica	11 2 0 9	102:136	4
Kr. gora	11 2 0 9	144:196	4
Šk. Loka	11 2 0 9	93:210	4

J. Javornik

Na vrhu brez sprememb

Po šestem kolu gorenjske nogometne lige naslov prvaka še vedno ni oddan. V vodstvu je spet Kranj, vendar ima odigrano tekmo več. Jesenice je gladko premagalo v Kranju moštvo Triglava (B), kar je seveda presenečenje, kljub temu, da so nastopili oslabljeni.

Moštvo Železnikov je le s težavo premagalo ekipo Nakla, ki je v drugem polčasu popustilo in izgubilo. Veliko težav so imeli tudi igralci Svobode s Preddvorom, ki je skoraj uspelo napraviti presenečenje. Moštvi Triglava (B) in Svobode v spo-

mladanskem delu še vedno nista izgubili točke.

REZULTATI:

Svoboda : Preddvor 3:2 (2:2)
Triglav (B) : Jesen. 4:0 (2:0)
Naklo : Železniki 2:3 (2:1)
Trboje : Kranj 1:3 (0:4)

Lestvica:

1. Kranj	12 9 3 0	35:11	21
2. Jesenice	11 9 1 1	45:7	19
3. Železniki	13 5 3 5	39:38	13
4. Svoboda	12 5 1 6	32:23	11
5. Naklo	12 4 2 6	20:36	10
6. Prešeren	11 4 1 6	20:32	9
7. Preddvor	11 3 0 8	18:27	6
8. Trboje	12 2 1 9	13:46	5

izven konkurence
Triglav (B) 13 7 1 5 47:40 15
Tone Kaštivnik

Le za točko prednosti

V tradicionalnem atletskem dvoboju med ekipama Koroške in Kranja so zmagali Kranjčani z 1 točko razlike. Zmaga kranjske ekipe je še toliko pomembnejša, če upoštevamo, da so v ekipi gostov nastopili kar štirje avstrijski državni reprezentantje. V moškem dvoboju je zmagala Koroška 56:54, v ženskem pa Kranj 41,5:38,5.

Na tem dvoboju sta bila postavljena dva nova gorenjska rekorda (Milek 186 cm v višino, Mohoričeva 13,6 na 80 m z ovirami).

Rezultati: moški 100 m: 1. Kunaver (Kor.) 11,3, 3. Pirjevec (Kranj) 11,6; 400 m: 1.

Atletski miting in rekord Hanžiča

Minuli torek je AK Triglav priredil atletski miting, na katerem je bilo doseženih nekaj dobrih rezultatov. Predvsem se je odlikoval Janez Hanžič, ki je na progi 1500 m zapreke postavil s časom 4:36,6 nov gorenjski rekord za starejše mladince in člane. Kranjčan Sraj pa je na isti progi postavil s časom 4:38,3 nov gorenjski rekord za mlajše mladince.

Rezultati: 100 m: 1. Pirjevec 11,7, 400 m ovire: Pirjevec 61,6, 4 x 200 m: Triglav 1:40,7.

Kleč (Kranj) 51,4, 2. Lacker (Kor.) 52,0; 100 m: 1. Schindler (Kor.) 2,34,4, 2. Hanžič (Kranj) 2,39,3; 5000 m: 1. Stros (Kranj) 14:51,6, 2. Genser (Kor.) 15:26,4; višina: 1. Milek (Kranj) 186 cm, 2. Lasič (Kranj) 175 cm; daljina: 1. Muchitsch (Kor.) 690, 3. Kaštivnik (Kranj) 605; krogla: 1. Satler (Kranj) 12,91, 2. Kogovšek (Kranj) 12,71; koplje: 1. Fister (Kranj) 51,91, 2. Mežek (Kranj) 51,49; 4 x 100 m: 1. Koroška 44,7, 2. Kranj 45,7; 110 ovire: 1. Muchitsch (Kor.) 15,6, 3. Pirjevec (Kranj) 16,1.

Ženske: 100 m: 1. Scheriau (Kor.) 13,2, 3. Habjanič (Kranj) 13,6; 80 m ovire: 1. Scheriau (Kor.) 13,4, 2. Mohorič (Kranj) 13,6; 600 m: 1. Bernik (Kranj) 1,50,3, 2. Teng (Kor.) 1,53,3; višina: 1. Salmič (Kranj) 140, 2. Scheriau (Kor.) 135; daljina: 1. Scheriau (Kor.) 494, 2. Sajovic (Kranj) 478; krogla: 1. Stiglic (Kranj) 8,75, 2. Mautner (Kor.) 8,47; disk: 1. Prezelj (Kranj) 25, 32, 2. Eržen (Kranj) 19,99; 4 x 100 m: 1. Koroška 55,3; štafeta Kranja je bila diskvalificirana.

M. Kuralt

V NEDELJO DEVETIČ »PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE«

V nedeljo, prav na dan 20-letnice osvojitve, bo letos Ljubljana devetič prizorišče tradicionalnega pohoda »Po poteh partizanske Ljubljane«. Po prijavah sodeč bo to doslej največja športno politična manifestacija in srečanje nekdanjih borcev ter aktivnih udeležencev NOV in naše mladine.

Pot tovarištva in spominov bo tudi letos množična manifestacija v spomin na težke dni Ljubljane v času druge svetovne vojne.

Doslej se je prijavilo za množični pohod nad 1100 ekip, od tega okoli 100 iz Gorenjske. Organizator pa bo letos sprejemal prijave tudi še v soboto in nedeljo.

Šahisti za prvi maj

Sindikalna podružnica Tekstilindus je organizirala v počastitev 1. maja in dvajsetletnice osvoboditve šahovski brzoturnir med ekipami kranjskih delovnih kolektivov in pripadniki JLA. Med 11 ekipami je zmagala ekipa Iskre z 31,5 točke pred Tekstilindusom 29 točk, Planiko, JLA I. in JLA II.

Komisija za delovna razmerja

CESTNEGA PODJETJA V KRANJU

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

2 KVALIFICIRANA
AVTOMEHANIKA1 KVALIFICIRAN
KLJUČAVNIČAR1 SKLADIŠČNIK-ORODJAR, za
priročno skladišče v kovinski delavnici

1 KVALIFICIRAN STROJNIK

Ponudbe z opisom dosedanjih delovnih mest je treba dostaviti v roku 8 dni na gornji naslov.

Osební dohodki po pravilniku. Nastop službe po dogovoru.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

»SAVA« JESENICE

RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO

VODJA SPLOŠNEGA SEKTORJA

Pogoji: višja izobrazba in 5-letna praksa v upravnih službah ali srednja izobrazba in 7-letna praksa v upravnih službah.

Osební dohodki po Pravilniku o delitvi OD.

Kandidati naj vložijo ponudbe z življenjepisom o strokovni izobrazbi ter o dosedanjih zaposlitvah na splošni sektor SGP »Sava« Jesenice.

Nastop je mogoč takoj ali po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Tovarna »SAVA« Kranj takoj zaposli

3 ELEKTRIČARJE

Osební dohodek po pravilniku o delitvi OD.

Nastop službe možen takoj.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

NOČNI NAPAD

»V SLOGI JE MOČ«

Pred dnevi je bila v Kranju sodna obravnava proti trem obtožencem. In sicer so na zatožno klopi sedeli: 24-letni Vlado Novak, doma iz okolice Čakovca; 28-letni Milan Simič iz okolice Prijedorja in 26-letni Mile Točarov iz okolice Tetovega Velesa. Obtoženi so bili kaznivega dejanja napada na človeka.

20. januarja letos so se v gostilni »Zlata riba« domenili skupaj s starejšim mladoletnikom V. S., da bodo napadli Jakoba L. Dejanje naj bi napravili zaradi tega, da bi mu

Preveč se mu je mudilo

Pred dnevi se je zagovarjal na okrožnem sodišču 45-letni V. G. Z malomarno vožnjo je tako ogrozil javni promet in življenje ljudi na cesti, da je pri tem ena oseba izgubila življenje.

30. januarja letos je okoli 1.10 vozil z avtobusom po cesti II. reda Lesce-Bled. Pripeljal je v bližino mostu malo pred Bledom. Kljub temu, da je videl nasproti vozeče vozilo, je z avtobusom zapeljal na most. V tem času je šla proti mostu D. L. Srečavanje na tako ozkem mostu je bilo zelo nevarno, vendar obtoženi V. G. te okolnosti ni upošteval. Z vozilom je zapeljal na desno stran tako, da je pokojno D. L. zagrabil nosilec zadnjih vrat in jo pritisnil ob ograjo mostu. Pri tem je utrpela tolikšne poškodbe, da je zaradi krvavitve takoj umrla.

Senat okrožnega sodišča je V. G. obsodil na 8 mesecev zapora. — J. J.

odvzeli denar ter druge vredne predmete.

Jakob L. je odšel iz gostilne. Sledili so mu. Pri odcepni cesti proti tovarni »Tekstilindus« je Novak skočil na Jakoba L. in mu iz zadnjega hlačnega žepa vzel denarnico z 8090 dinarji, nadalje mu je odvzel zlat križec, z roke pa mu je iztrgal zapestno uro.

Sodišče jim je odmerilo na-

slednje kazni: Novaka je obsodilo na 1 leto in dva meseca, Simiča na 1 leto in en mesec in Točarova na 1 leto strogega zapora. Poleg tega mora Novak plačati znesek 20 tisoč dinarjev. — J. J.

Vozil brez dovoljenja

Septembra lani je vozil motorno kolo Janko Kavaš brez vozniškega dovoljenja po cesti III. reda iz Hlebc proti Lescam. V bližini hiše št. 105 v Lescah je vozil s prižganimi kratkimi lučmi s hitrostjo najmanj 60 km na uro. Zaradi tega je prepozno opazil pešca Janeza Zalokarja in Franca Justina in se zaletil v Janeza

Zalokarja. Kavaš mu je povzročil tolikšne telesne poškodbe, da je zaradi njih umrl.

S tem je Janko Kavaš sto-

ril hudo kaznivo dejanje in ga je senat okrožnega sodišča v Kranju obsodil na 1 leto in 2 meseca strogega zapora. — J. J.

Preko balkona v kuhinjo

Kranj, 13. maja — Pred nedavnim se je pred sodniki kranjskega okrožnega sodišča zagovarjal zaradi nekaterih kaznivih dejanj 19-letni Ivan Pokos iz Jalševcev pri Novem Marofu. Obtožen je bil, da je vzel tuje premičnine z namenom, da si pridobi protipravno premoženjsko korist.

V noči od 1. na 2. december lani je splezal na balkon stanovanja M. P. v Kranju in od tam skozi nezaklenje-

na vrata v kuhinjo. Tu je vzel iz torbice 41 tisoč dinarjev. V mesecu novembru in decembru je izvršil večje število manjših in večjih tatvin in to na različne načine. Zaradi vseh kaznivih dejanj ga je sodišče obsodilo na enotno kazen 1 leto zapora. Povrniti mora tudi znesek nad 80 tisoč dinarjev, dva oškodovanca pa so zavrnili na civilno pravdo. — J. J.

RAZPIS PREŠERNOVIH NAGRAD ZA LETO 1965

Na podlagi 3. člena Odloka o podeljevanju Prešernovih nagrad in Prešernovih štipendij (Uradni vestnik Gorenjske, št. 15 z dne 15. julija 1964)

razpisuje Skupščina občine Kranj, Prešernove nagrade za naslednja dela:

1. Za zelo pomembno kulturno-umetniško delo, ki je bilo oziroma bo objavljeno, razstavljeno ali izvajano po zadnji podelitvi Prešernovih nagrad do vključno 31.12.1965 in
2. za kulturno-znanstveno delo pod enakimi pogoji kot za delo v točki 1.

Višina nagrad bo znašala za vsako delo po 250.000 din.

V razpisu lahko sodelujejo občani občine Kranj oziroma tudi drugi kandidati, če se njih delo vsebinsko nanaša na območje občine Kranj.

Dela je treba predložiti najkasneje do 31.12.1965 Skupščini občine Kranj — žiriji za ocenitev del in izbor Prešernovih nagrajencev.

Skupščina občine Kranj

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ

razpisuje

ŠTIPENDIJE

- 1 za študij na Pravni fakulteti
- 1 za študij na Ekonomski fakulteti
- 2 za šolanje v Poklicni mlekarski šoli v Kranju
- 6 za šolanje v Kmetijski šoli Poljče — živinorejska smer
- 8 za šolanje v Kmetijski šoli Poljče — poljedelska smer

Pismene prošnje s kratkim življenjepisom sprejema Kadrovska služba Kombinata v Kranju, Cesta JLA 2. do 15. 6. 1965.

K prošnji je treba priložiti zadnje šolsko spričevalo, potrdilo o premoženjskem stanju staršev in izjavo, da prosilec še ne prejema nikjer drugje štipendije.

K I N O

Kranj »STORŽIC«

8. maja slovenski film NA SVOJI ZEMLJI ob 16. in 20. uri, nemški barv. film PETROGRAJSKE NOČI ob 15., 17., in 19. uri, premiera franc. filma ZLOCIN V BARCELONI ob 21. uri

10. maja ital. barv. CS film MARATONSKA BITKA ob 14. uri, nemški film ARHIV NA ELBI ob 18. uri, nem. barv. film PETROGRAJSKE NOČI ob 20. uri

11. maja amer. film NEZNANEC IZ NORD EKSPRESA ob 16. in 20. uri, nemški film ARHIV NA ELBI ob 18. uri

12. maja franc. film SVETNIK VODI PLES ob 16. in 20. uri, nemški film ARHIV NA ELBI ob 18. uri

13. maja jug. CS film DESANT NA DRVAR ob 16., 18. in 20. uri

14. maja amer. barv. CS film GOLA MAJA ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče »SVOBODA«

8. maja ital. barv. CS film NORMANI ob 20. uri

9. maja franc. nem. barv. CS film KODIN ob 16. uri,

nem. barv. film NISEM CANSANOVA ob 18. in 20. uri
12. maja angl. barv. film GRENKA ZETEV ob 20. uri

Cerklje »KRVAVEC«

8. maja nemški film SLUČAJ INSPEKTORJA SIRDINGA ob 20. uri

9. maja nemški film SLUČAJ INSPEKTORJA SIRDINGA ob 17. uri, amer. barv. film VELIKA ZEMLJA ob 19. uri

Kropa

9. maja amer. barv. CS film DREVO ZA OBESANJE ob 16. in 20. uri

10. maja franc. film ZLOCIN V BARCELONI ob 19.30

Naklo

9. maja švedski barv. film ALI SO SE ANGELCKI ob 17. in 19.30

Podnart

8. maja ital. film PET OSTRIZENIH ZENA ob 19. uri

9. maja amer. barv. film TRAPER KELLY ob 17. in 20. uri

13. maja franc. film NEPOZNANA VOJNA ob 19. uri

Radovljica

9. maja amer. barv. film SLADKA PTICA MLADOSTI ob 14. in 18. uri, ital. vojni film PET OSTRIZENIH ZENA ob 16. in 20. uri

10. maja amer. barv. CS film SLADKA PTICA MLADOSTI ob 20. uri, amer. barv. film TRAPER KELLY ob 18. uri

11. maja franc. film NEPOZNANA VOJNA ob 20. uri
12. maja franc. film NEPOZNANA VOJNA ob 18. in 20. uri

13. maja amer. film LJUBZEN Z NEPOZNANIM ob 20. uri

14. maja poljski film ZGREŠENA SREČANJA

Jesenice »RADIO«

8. do 9. maja amer. barv. film BREZNO IN NIHALO

11. do 12. maja franc. CS film SKRIVNOSTI KABAREA

13. do 14. maja nemški CS film GOL MED VOLKOVI

Jesenice »PLAVŽ«

8. do 9. maja franc. CS film SKRIVNOSTI KABAREA

10. do 11. maja amer. barv.

CS film BREZNO IN NIHALO

13. do 14. maja jap. CS film HIROSIMA, ŽALOST MOJA

Zirovnica

9. maja ameriški film UBITI OPONASALCA

12. maja amer. barv. CS film BREZNO IN NIHALO

Dovje-Mojstrana

8. maja amer. bilm UBITI OPONASALCA

9. maja franc. film ZLOCIN V BARCELONI

Koroška Bela

8. maja jap. CS film HIROSIMA, ŽALOST MOJA

9. maja amer. barv. VV film ZAJTRK PRI TIFFANYJU

10. maja franc. CS film SKRIVNOSTI KABAREA

Kranjska gora

8. maja amer. barv. CS film ZAJTRK PRI TIFFANYJU

9. maja japonski CS film HIROSIMA, ŽALOST MOJA

13. maja franc. CS film SKRIVNOSTI KABAREA

RADIJSKI SPORED

VELJA OD 8. DO 14. MAJA 1965

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.15, 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. — Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

SOBOTA — 8. maja
8.05 Mariborski ženski vokalni kvintet pred mikrofonom — 8.25 Zabavne melodije — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Mladi glasbeniki glasbenih šol pred mikrofonom — 9.45 Pesmi našega časa — 10.00 Prenos zborna samoupravljalcev v Tivoliju — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 Domače viže za sobotno popoldne — 12.30 Pomladanske pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz baletov Ohridska legenda in Lectovo srce — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Poje Partizanski invalidski pevski zbor — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Pesmi in plesi jugoslovenskih narodov — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Odlomki iz oper jugoslovenskih avtorjev — 18.45 S knjižnega trga — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 »Zdaj zaori pesem o svobodi« — 21.00 Zaplešite z nami — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Za prijeten konec tedna

NEDELJA — 9. maja
6.00 Dobro jutro — 6.30 Napotki za turiste — 8.00 Rezervirano za prenos parade iz Beograda — 10.00 Glasbeni program — 11.00 Rezervirano za prenos svečane seje Sabora iz Beograda — 13.30 Čestitke za Dan zmage — 14.00 V svetu opernih melodij — 15.05 Melodije v godalih

SOBOTA — 8. maja
10.00 RTV Ljubljana Zbor samoupravljalcev Slovenije
17.40 »Kljukčev kvintet« — igra za otroke
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
RTV Zagreb
18.45 »Mesto, v katerem živimo«
RTV Zagreb
18.05 Glasbeni odmevi
RTV Ljubljana
19.30 Vsako soboto
19.45 Cik-cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Ogrlice »5+1« — glasbeni trenutek
RTV Ljubljana
20.45 Sprehod skozi čas
RTV Beograd
21.10 »Druga plat medalje« — humoristična oddaja
RTV Ljubljana
22.00 Golo mesto — film
22.50 TV obzornik

NEDELJA — 9. maja
RTV Beograd
Parada ob dnevu zmage
RTV Ljubljana
Po poteh partizanske Ljubljane
RTV Zagreb
Kmetijska oddaja

— 16.00 Nedeljsko športno popoldne — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Naš nedeljski sestanek — 21.30 Svobodi nasproti... — 22.10 V plesnem ritmu — 23.05 Slovenska suita in druge partizanske skladbe

PONEDELJEK — 10. maja
6.00 Dobro jutro — 8.00 Mladinska radijska igra — 8.51 Glasbena medigra — 9.05 Za vsakogar nekaj iz opernega sveta — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 15.30 Zborovske skladbe iz čitalniške dobe — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Humoreska tega tedna — 17.20 Za prijetno popoldne — 18.05 Iz cikla Moja domovina — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Izbrali smo za vas — 20.20 Marina Milvano, pianistka iz Moskve — 22.10 Od popevke do popevke — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz orkestri vam igrajo

TOREK — 11. maja
8.05 Veseli planšarji in ansambel Pavla Kosca — 8.25 Od melodije do melodije — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Zaključni prizor iz opere Pikova dama — 9.45 Četrte ure s plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 10.15 Glasbeni sejem — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 V. Kučera s svojim ansamblom — 12.30 Iz koncertov in sim-

fonij — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Pet minut za novo pesmico — 15.30 V torek na svidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Pol ure z majhnimi zabavnimi ansambli iz studia 14 — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Majhen recital baritonista M. Ostajevskega — 20.20 Radijska igra — 21.20 Serenadni večer — 22.10 Ljubitelje popevk — 23.05 Četrte ure z Ljubljanskim jazz ansamblom — 23.20 Skupni program JRT

SREDA — 12. maja
8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Poje vokalni kvintet Dalmacija — 9.25 Domače pesmi in napevi — 9.45 Naši solisti — 10.15 Melodije za razvedrilo — 10.45 Clovek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 Na kmečki peči — 12.30 Iz dela manj znanih Verdijevih oper — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Kaj in kako poje mladi pevci doma in po svetu — 15.30 Slovenske, dalmatinske in makedonske narodne pesmi — 17.05 Glasbena ustvarjalnost v dvajsetih letih pri Slovencih — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Iz fonoteke radia Koper — 18.45 Naš razgovor — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Poje zbor Brajša-Rašn iz Pule — 20.20 Tako pojo in igrajo v Budimpešti — 20.40 Radijska priredba opere: Mignon — 22.10 Popevke se vrstijo — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz s plošč

ČETRTEK — 13. maja
8.05 Jutranji zabavni zvoki — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Glasbeni vedež — 9.45 Slovenske narodne v priredbi Miška Hočevarja — 10.15 Glasbeni sejem — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 Domače viže za prijetno popoldne — 12.30 Preludij k Faunovemu popoldnevu — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Slovenski operni pevci v ritmičnih operah — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Igra delavska godba Svoboda Center Trbovlje — 15.40 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Odkočno deska — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer umetniške besede — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 Popevke se vrstijo — 23.05 Sodobna glasba iz našega studia

PETEK — 14. maja
8.05 Iz baleta Čajna punčka — 8.35 Melodije za razve-

drilo — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Igra Pihalna godba Rudolf Starič — 9.35 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Komorni zbor RTV Ljubljana — 10.35 Novost na knjižni polici — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 Čez hrib in dol — 12.30 Arija iz Fidelia — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Klavirski duo — 14.55 Arija z variacijami — 15.25 Napotki za turiste — 15.30 Ljudske pesmi iz Nove Skotske — 15.45 Novo v znanosti — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe — 18.45 Ta teden v skupščinskih odborih — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Zvočni mozaik — 20.30 Tedenski zunanje politični pregled — 20.40 Svetovne operne hiše — 21.15 Oddaja o morju in pomoščakah — 22.10 Za ljubitelje popevk — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Nočno srečanje s starimi mojstri

Komisija za delovna razmerja

trgovsko podjetje **SAVICA**
BOH. BISTRICA

razpisuje

3 sezonska delovna mesta.

Pogoji: polkvalificiran ali kvalificiran trgovski delavec z najmanj 1 letno prakso.

Pismene ponudbe je poslati na gornji naslov najkasneje do 20. maja 1965.

Osebnosti prejemi po dogovoru.

TELEVIZIJA

RTV Beograd
Na črko, na črko
RTV Ljubljana
Gozdni čuvaji — film
Športno popoldne
RTV Ljubljana
19.00 Dr. Kildare — film
RTV Zagreb
20.45 Vabilo na quiz
RTV Ljubljana
22.00 Svetovno consko prvenstvo v speedwayu
22.15 Poročila

PONEDELJEK — 10. V.
RTV Ljubljana
11.00 TV v šoli
15.20 Ponovitev
16.40 Ruščina na TV
17.10 Govorimo angleško
RTV Beograd
17.40 Francozi pri vas doma
RTV Zagreb
18.10 Risanke
RTV Ljubljana
18.25 Napoved in TV obzornik
18.45 Kuharski nasveti
RTV Beograd
19.15 Tedenski športni pregled

RTV Ljubljana
19.45 Urbanistični načrt Ljubljane
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.30 Moments musicaux
20.40 TV drama
RTV Ljubljana
21.30 Ponovitev satelitskega prenosa
21.55 TV obzornik

TOREK — 11. maja
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Celovečerni film
22.00 Poročilo z zasedanja ZK Srbije
22.20 Poročila

SREDA — 12. maja
RTV Zagreb
16.50 Govorimo rusko
17.10 Učimo se angleščine
RTV Ljubljana
17.40 Filmi za otroke
RTV Beograd
18.00 Slike sveta
RTV Ljubljana
18.25 Napoved in TV obzornik

18.25 Hipnoza — serijski film
RTV Zagreb
19.15 Resna glasba
RTV Ljubljana
19.45 Cik-cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.35 Glasbeni bienale v Zagrebu
RTV Ljubljana
22.00 Kulturna panorama
RTV Beograd
22.40 Poročilo s kongresa ZK Srbije
RTV Ljubljana
23.00 Poročila

ČETRTEK — 13. maja
RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
RTV Beograd
11.00 Francozi pri vas doma
RTV Ljubljana
16.40 Ruščina na TV
17.10 Govorimo angleško
RTV Zagreb
17.40 Mendov spored
RTV Ljubljana
18.25 Napoved in TV obzornik

18.45 Svet tišine
RTV Beograd
19.15 Melodije za eno kamero
RTV Ljubljana
19.45 Kalejdoskop
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.35 Narodna glasba
RTV Zagreb
21.35 Poročilo s kongresa ZK Srbije
RTV Ljubljana
21.55 TV obzornik

PETEK — 14. maja
RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
16.50 Govorimo rusko
17.10 Učimo se angleščine
17.40 TV v šoli
18.10 TV slikarnica
RTV Ljubljana
18.25 Napoved in TV obzornik
18.45 TV tribuna
19.15 Pri treh ribnikih
19.45 TV akcija
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.35 Noč po izdaji — film
RTV Beograd
22.05 Poročilo s kongresa ZK Srbije
RTV Ljubljana
22.25 TV obzornik

Edinstvena najdba

Obrt na razpotju

Nevarnost je, da pride-mo z našo obrtjo z dežja pod kap. Ze doslej so lju-dje na Jesenicah imeli ve-liko upravičenih pripomb na obrtne storitve. Zdaj pa je predvidena reorga-nizacija te dejavnosti, kajti zakon ne dovoljuje več servisov dosežanje oblike v okviru krajevnih skupnosti.

To je med drugim po-vedal v razgovoru novi (neplačani) podpredsednik za gospodarstvo skupščine občine Jesenice inž. LOJ-ZE POHAR. Med glavni-mi problemi, ki jih bo morala nova skupščina reševati je omenil po-manjkanje šolskih prosto-rov, težave pri zaposlova-nju žena in razvoj turiz-ma. Pri temelju gospodar-stva te občine — Železar-ni, je namreč občinska skupščina v glavnem ne-močna. Toda druge pro-bleme moramo reševati. In med temi je prav re-

organizacija obrti najak-tualnejša, ker predpisi zahtevajo čimprejšnjo re-šitev.

Gre za to, da so bili do-slej ti servisi pri krajev-nih skupnostih oproščeni raznih družbenih dajatev. Misel na industrializacijo te dejavnosti ni vzdržna. Tudi združitve vseh teh obratov v enotno podjetje bi poleg dobrih imela tu-di slabe strani. Režija in redne obremenitve bodo verjetno prispevale k po-dražitvi uslug. Hkrati bi s koncentracijo teh servi-sov v občinsko središče povzročili ljudem veliko poti za vsako malo uslu-go. Največje potrebe pa se kažejo pri uslugah za po-pravilo in vzdrževanje hiš, za popravila električ-nih naprav v gospodinj-stvu in podobno.

O teh težavah bo mo-rala razpravljati in ukre-pati občinska skupščina.

K. M.

Nove »tovarne« mleka

Kranj, 6. maja — Danes do-poldne je predsednik skup-ščine občine Kranj Martin Košir v okviru praznovanja 20-letnice osvoboditve slo-vesno odprl farmo krav molznic na Sorškem polju pri Zabnici. Hkrati s tem obratom je Kmetijsko živil-ski kombinat Kranj danes izročil namenu podobno far-mo v Pšenični Polici, preure-jene prostore mlekarne v Kranju, čez nekaj dni pa bo potrošnikom na voljo tudi sodobno urejen preskrboval-ni center z restavracijo in pakirnico mesa na cesti JLA blizu stolpnice.

Obe farmi bosta dajali po-trošnikom letno okrog dva milijona litrov mleka oziro-ma mlečnih izdelkov, kajti sodobno urejena mlekar-na, skozi katero bo šlo vse mle-ko iz obeh farm, ima tudi velike zmogljivosti za izdelo-vanje raznih vrst sirov in podobno. Skupne investicije za vse te obrate presegajo milijardo dinarjev in pome-nijo velik korak k samostoj-ni in rednejši oskrbi potroš-nikov z mlekom in mlečnimi proizvodi.

Današnji slovesnosti so pri-sostvovali tudi sekretar za kmetijstvo pri izvršnem sve-tu Slovenije Janez Perovšek, predstavniki vseh gorenjskih občin, predstavniki kolekti-vov sorodne dejavnosti, de-narnih zavodov in drugi.

K. M.

Ob tednu RK: poudarek na mladih

Od 2. do 9. maja bo teden RK. Vse akcije RK bodo v tem letu potekale pod gor-njim geslom.

Občinski odbor RK v Kra-nju že uresničuje nove na-loge. V odborih krajevnih

Poletno smučanje

V prvomajskih praznikih je bil Krvavec polno zaseden. Po podatkih je žičnica v teh dneh prepeljala približno štiri tisoč ljudi. Največ je bilo smučarjev.

V GLINOKOPU V BOBOVKU PRI KRANJU NAJDENI OSTANKI RIB IZ LEDENE DOBE. EDINSTVENA NAJDBA, KI SO JO SLUČAJNO ODKRILI DELAVCI, PROUCEVAL PA JO BO ZNANSTVENI SVET DOMA IN V TUJINI. ALI JE TEORIJA O ŽIVLJENJU V LEDENI DOBI SE STVARNA? O NADALJNJIH UGOTOVITVAH, MNENJIH TER KOMEN-TARJIH BOMO SE POROČALI.

Nedavno so delavci kranjske opekarne v Bobovku pri kopanju glin z bagrom na-leteli v globini devetih me-trov na ostanke rib. Delavec Radoje Miličević je prvi opa-zil na glini sledove rib. Bil je nemalo presenečen. Takoj je poklical bagerista Ivana Ce-larja. Začela sta kopati. V razmaku slabih 20 cm sta na-šla več rib. Toda vztrajala sta in kopala dalje. Trud ni bil zaman. Prišla sta na jato rib, izkopala sta jih približno 50. Tedaj pa sta le pomislila, da bi bilo dobro to javiti obrato-vodji. To sta tudi storila in tako je prišla vest o najdbi tudi v kranjski muzej.

Te dni smo si ogledali za-nimivo najdbišče z arheolo-gom iz kranjskega muzeja tovaršem ANDREJEM VA-LIČEM. Ugotovili smo, da gre za pomembno najdbo iz ledene dobe. Nadaljnja izko-pavanja bodo pod strokov-nim vodstvom prirodoslovne-ga muzeja iz Ljubljane.

Na tem območju je v lede-ni dobi obstajalo jezero, ki pa je kasneje uteklo. Zadnje najdbe so novost in sploh uganka, kako so morale ribe živele v ledeni dobi. Najdba dokazuje, da so ribe tedaj ži-vele. Končno ne gre samo za posamezne ribe, temveč za veliko jato rib.

drugega stoletja našega štet-ja. Te izkopanine pa dejan-sko nimajo nobene zveze s ribami v glini.

Vsekakor lahko pričakuje-mo pomembne ugotovitve saj je to edinstvena tovrstna najdba pri nas.

Drago Kastelic

Glinokop v Bobovku, kjer so odkrili ostanke rib

V bližini najdbe so leta 1953 izkopali mamuta, od leta 1954 do 1956 pa rimsko grobišče iz

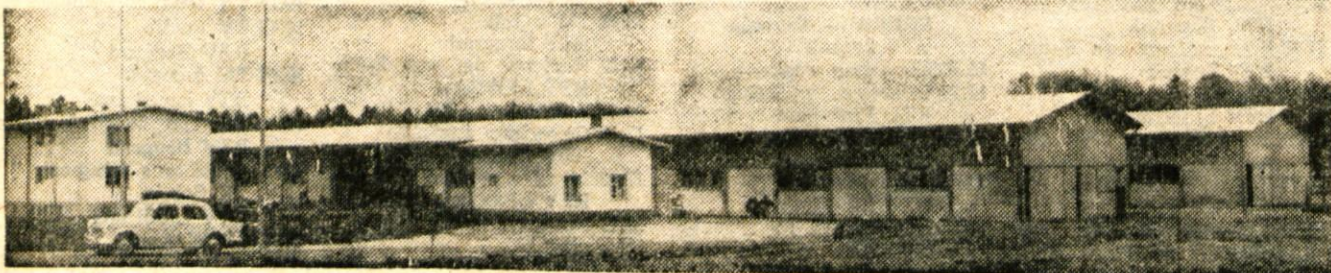
Titova štafeta na Gorenjskem

Jeseničani bodo pozdravili Titovo štafeto v ponedeljek ob 10. uri na trgu pred gimnazijo. Štafeta bo krenila jutri z vrha Triglava in se benu proti Malemu Triglavu, spustila po zasneženem gre-natu proti Kredarici in v do-lino. Na Velem polju bodo sprejeli štafeto predstavniki Jesenic. Z Jesenic bo krenila štafeta po mnogih gorenjskih vaseh in mestih ter bo pri-spela v Kranj v četrtek.

Vreme

Vremenska napoved

za danes in prihodnje dni: Danes bo še pretežno soné-no in toplo vreme. V prihod-njih dneh bo v popoldanskem času jasno, v popoldanskem času pa so možne manjše krajevne plohe. Temperature se bistveno ne bodo spreme-nile.

Izdaja in tiska CP »Go-renjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov ured-nišтва: Kranj, Cesta Sta-neta Zagarja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-1-135. Tele-foni: redakcija 28-35, 20-53, uprava in tiskarna 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letno 1300, mesečno 110 di-narjev. Cena posameznih števil: sredi 20, sobota 30 din. Mali oglasi za na-ročnike 30, za nenaročnike 40 din beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo